

ΝΕΑ

ΑΠΟΘΗΚΗ

ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΡΠΙΝΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ Γ. Α. Κασσιμάτης. Γ. Βοντζίδης. Εδάγγελος Παππανασαίου.

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ Α. — 15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1859.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΝ. Τίς φιλομούσις Ἀναγνώσις. — Περὶ ἀναγνώσεως. — Περὶ ψυχῆς. — Ὑπεροχή τῆς ἠθικῆς, ἢ διαφορά τῆς φιλοσοφικῆς ἠθικῆς καὶ τῆς θεησκευτικῆς φιλοσοφίας. — Θεὸς καὶ βασιλεὺς. — Ὁ Νόμος τῶν μοναρχῶν, κτλ. — Ὁ ἄνθρωπος ἢ τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα. — Τὸ πᾶν δὲν ἀποθνήσκει μεθ' ἡμῶν. — Ἀτόπιος. — Φαρμακίδια. — Περὶ κινήσεως τοῦ σώματος. — Ἱστορικαὶ σημειώσεις περὶ Ἱεροσολύμων. — Ἡ ἀνάγκη τοῦ σώματος. — Περὶ καθαρῶ ἀέρος. — Φιλοπονία. — Σπουδὴ τῆς φύσεως. — Ἀηρόσια λουτρά καὶ πλυντήρια. — Τυροὶ κατασκευαζόμενοι ἐκ γεωμήλων. — Δίσχη. — Κλειδοκύμβαλον. — Κώδωνες. — Κλεψύδρα. — Περὶ ἐργασίας ἐν γένει καὶ τῶν χειροτεχνημάτων τῶν γυναικῶν. — Ἡ φωνὴ τῆς Συνειδήσεως. — Ἀρχὴ τῆς Εὐγενείας τῆς Οἰκογενείας Ρούσελ. — Περὶ τῆς προσωπικῆς καθαρότητος. — Τὸ γῆρας περιγραφόμενον. — Ἀποτελέσματα τοῦ ἀναπνεῖν ἐσθαρμένον ἀέρα. — Ὁ ἄνθρωπος τὸ ἔργον Μαντοδυνάμου Δημοουργοῦ. — ἠθικὰ παραγγέλματα. — Ἐπιγραφὴ ἀνέκδοτοι. — Νοσοκομεῖον. — Περὶ εὐγενείας καὶ τῆς σπουδαιότητος αὐτῆς κτλ.

Τιμὴ ἑτησίαις συνδρομῆς προπληρωτέα καθ' ἑξαμηνίαν
ἅμα τῇ παραλαβῇ τοῦ Α., φυλλαδίου.

Αἱ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΑΡΧΟΝΤΑΙ ΑΠΟ 1 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ.

Ἐν Σμύρῃ.	Διρ Ὄθωμ. 112.	Ἐν Γαλλίᾳ.	Φραγ. 17.
Ἐντὸς τοῦ κράτους μετὰ ἀργυρᾶ	8	Ἐν Ἰονίῳ πολιτεία	Σελίν. 12.
Ἐν Ἑλλάδι.	Δραχ. 14	Ἐν Ἀγγλίᾳ	" 15.
Ἐν Αὐστρία καὶ Γερμανίᾳ. Φι.ορ.	7	Ἐν Ρωσσίᾳ βούβ. ἀργυρᾶ	5.

ΕΝ ΣΜΥΡΝῃ.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΔΑΜΙΑΝΟΥ.

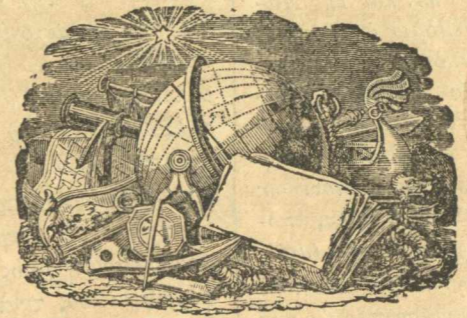
1859.

ΝΕΑ ΑΠΟΘΗΚΗ

ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΡΗΝΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ

«Ο χρήσιμ' ειδώς, οὐχ ὁ πόλλ' ειδώς σοφός».

Ἔτος Α'.

Ἐν ΣΜΥΡΝῃ, τῇ 12 Σεπτεμβρίου 1859.

Ἀριθμ. 1ος

Τοῖς φιλομούσοις ἀναγνώσταις!

Ὁμολογούμενον ὅτι ἀπὸ τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ ἡμετέρου ἔθνους ἐδόθη πᾶσα ὄψις πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ πνεύματος, ὅθεν τὰ πολυάριθμα καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα καὶ Τουρκίαν Σχολεῖα καὶ οἱ οὐκ ἐν ἀριθμῷ καθ' ἅπασαν τὴν Ἀνατολὴν ποικίλων γνώσεων κάτοχοι λόγιοι ἄλλ' ἐδόθη ἄρ' ἄγε καὶ ἡ πρέπουσα προσοχὴ εἰς τὴν διάπλασιν τῆς καρδίας, ἐξ ἧς καὶ μόνης οἱ ἐνάρετοι ἄνθρωποι, οἱ χρηστοὶ πολῖται καὶ οἱ εὐλιχευεῖς πατριῶται παράγονται; εἰς πόσα καὶ ποῖα σχολεῖα ἐκ τῶν πολυαριθμῶν τούτων ὑπάρχει ἀνεκαθεν ἡ διδασκαλία τῶν θρησκευτικῶν καὶ τῆς ἠθικῆς, θεωρουμένη ἐπίσης τοῦλάχιστον οὐσιώδης ὡς καὶ ἡ τῶν λοιπῶν μαθημάτων; εἰς πόσους τὰ οὐκ ἀκούεται ἀπ' ἄμβωτος τοῦλάχιστον κατὰ Κυριακὴν ὁ θεῖος λόγος, ὅστις εἶναι ἡ μόνη τοῦ ἀμοιρήσαντος παιδείας ὄχλον παιδαγωγία; Πόσα δὲ περιοδικὰ συγγράμματα, τῶν ὁποίων ὁ κύριος σκοπὸς πρέπει νὰ ᾖ ἡ γενικὴ διδασκαλία πάσης τάξεως ἀνθρώπων, ἐρησολήθησαν μάλλον εἰς διαμόρφωσιν τῶν ἡθῶν παρὰ εἰς ἀνάπτυξιν τοῦ ῥοῦ καὶ κάλλιον εἰπεῖν εἰς μόνην τὴν τέρψιν, πληροῦμενα μυθιστορημάτων, καὶ τούτων πολλὰς τυχαίως ἐξήμμενων ἐν αὐτοῖς ἀνευ προηγουμένης μελέτης καὶ κατανοήσεως τοῦ σκοποῦ αὐτῶν, ὥστε οἱ νέοι ἐκτός ὅτι κατατρίβουσι τὰς πολυτίμους αὐτῶν ὥρας πρὸς ἀνάγνωσιν τούτων καὶ ἀπομαρτάνουσι νὰ καταγίνωται πλέον εἰς τὰ σπουδαῖα καὶ ὄντως ὠφέλιμα, πληροῦνται προσέτι φαντασιοκοπημάτων, ἅτινα ζητοῦντες νὰ

πραγματοποιήσωσιν ἐν τῷ βίῳ καὶ μὴ δυνάμενοι φυσικῶ τῷ λόγῳ, καθίσταται δυστυχῆ θύματα τῆς ἐξημέρης αὐτῶν φαντασίας;

Καιρὸς λοιπὸν πλέον καὶ ἐν τοῖς Σχολείοις νὰ θεωρῆται οὐσιωδέστατη παιδείσις ἡ θρησκευτικὴ καὶ ἡ ἠθικὴ διδασκαλία, καὶ ἀπὸ τοῦ ἄμβωτος νὰ ἀρτηχῆ ὁ θεῖος λόγος γινόμενος ὑπὸ ἱεροκηρύκων οὐχὶ συναξαριστῶν μόνον καὶ μὲ δαιμονίας καὶ κολάσεις καὶ τερτάρους καὶ ἄδας καὶ πῦρ τὸ ἐξώτερον κτλ. ἐμβαλλόντων τρόμον καὶ φρίκην εἰς τὸν ὄχλον, ἀλλὰ μὲ ὄντως θεολογικὴν, μὲ ἐπιστημονικὴν δηλ. καὶ λογικὴν διδασκαλίαν δυνάμενων νὰ πείσωσι περὶ τῶν δογματικῶν καὶ ἠθικῶν ἀληθειῶν τῆς ἀμωμήτου ἡμῶν θρησκείας οὐ μόνον τὸν ἀμαθῆ λαὸν ἀλλὰ καὶ τὴν μερίδα τῶν λογίων, τῶν ὁποίων πολλοὶ δυστυχῶς ἀμφιβάλλουσι περὶ αὐτῶν, διότι δὲν ἔτυχον ἐν καιρῷ τῷ δέοντι τῆς πρεπούσης θρησκευτικῆς διδασκαλίας.

Καιρὸς καὶ ὁ τύπος καὶ ἰδίως τὰ Περιοδικὰ συγγράμματα, ἅτινα εἶναι, ὡς προείρηται, προωρισμένα πρὸς γενικὴν διδασκαλίαν πάσης τάξεως ἀνθρώπων νὰ λάβωσιν ἄλλον χαρακτήρα, τούτεστι νὰ μὴ χρησιμεύωσι μόνον πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ πνεύματος καὶ πρὸς ἀπλὴν τέρψιν ἀλλὰ καὶ πρὸς διάπλασιν τῆς καρδίας.

Ἐκ τούτων τῶν σκέψεων, ὀρμώμενοι προσηγγείλαμεν πρότινος καιροῦ τὴν ἐκδοσὴν Περιοδικῶν τοιούτων ἰδίως σκοπὸν ἔχοντος, δηλονότι ἠθικῶν, καὶ διὰ τοῦτο κατὰ τὰ ἔτη τοῦ ἄλλοτε τοιούτου καὶ ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἐπωνυμίαν καὶ

Αἱ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΓΙΝΟΝΤΑΙ

- Ἐν Σμύρνῃ παρὰ τοῖς Συντάκταις, καὶ παρὰ τῷ Βιβλιοπώλῃ Κυρίῳ Ν. Α. Δαμιανῶ.
- Ἐν Κωνσταντινουπόλει, παρὰ τῷ Βιβλιοπώλῃ Κυρ. Σ. Ἀνδρεάδῃ, καὶ Ν. Δεπάστα.
- Ἐν Ἀθήναις, παρὰ τῷ Κυρ. Κ. Τεφαρίκῃ.
- Ἐν Φιλιππουπόλει, παρὰ τῷ Βιβλ. Κυρ. Δ. Ἀγγελίδῃ.
- Ἐν Ἀδριανουπόλει, παρὰ τῷ Κυρ. Ἀϊδεῖνογλου.
- Ἐν Κυδωνίαις, παρὰ τῷ Κυρ. Ε. Δημίδῃ.
- Ἐν Κεσιανίῳ, παρὰ τῷ Ἑλληνοδ. Κ. Γρηγοριάδῃ.
- Ἐν Αἰδινίῳ, παρὰ τῷ Κυρ. Σατζάνῃ Ἑλλ. Πράκ.
- Ἐν Σύρῳ, παρὰ τῷ Βιβλιοπ. Γ. Πολυμέρῃ.
- Ἐν Χίῳ, παρὰ τῷ Κυρ. Ν. Πυλάκῃ.
- Ἐν Ἰβραήλῃ, παρὰ τῷ Κυρ. Η. Περδικίδῃ.
- Ἐν Μιτυλήνῃ, παρὰ τῷ Κυρ. Β. Κ. Ἡλίῃ.
- Ἐν Κερκύρῃ παρὰ τῷ Κυρ. Κ. Γεωργίῳ.
- Ἐν Ζηκύνθῳ, παρὰ τῷ Κυρ. Μ. Βερτέλῃ.
- Ἐν Κεφαλληνίῃ, παρὰ τῷ Κυρ. Ἐν Λευκάδι,
- Ἐν Θεσσαλονίκῃ, παρὰ τῷ Κυρ. Ι. Παιονίδῃ Ἰατρῷ.
- Ἐν Ἀλεξανδρείῃ, παρὰ τῷ Κυρ. Ν. Χρυσασηνίδῃ.
- Ἐν Βουκορεστίῳ, παρὰ τῷ Κυρ. Ἐν Κάρῳ,
- Ἐν Κύπρῳ,
- Ἐν Κρήτῃ, παρὰ τῷ Κυρ. Ν. Μιτζοτάκῃ.
- Ἐν Γαλατζίῳ,
- Ἐν Μιγκεςρίῃ, παρὰ τῷ Κυρ. Ἐν Τεργέστῃ,
- Ἐν Βιέννῃ,
- Ἐν Μασσαλίῃ,
- Ἐν Ὀδησσῷ.

Εἰδοποιήσεις

Ὅσοι τῶν Κυρίων, πρὸς ὃς ἀποστέλλεται τὸ ἄ., φυλλάδιον, εὐαρεστηθῶσιν νὰ κρατήσωσιν αὐτὸ, θέλουσι καταγραφῆ ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ἐτησίων ἡμῶν Συνδρομητῶν, καὶ θέλουσι προπληρῶσαι μίαν ἐξαμηνίαν ἄλλως, ὀφείλουσι νὰ ἐπιστρέψωσιν αὐτὸ, εἰς τὸ Βιβλιοπωλεῖον τοῦ Κυρ. Ν. Α. Δαμιανοῦ, ἐν τῷ τεσσάρων ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς του σῶρον καὶ καθαρὸν, οἷον παρὲλαβον αὐτό.

Ἐνεκα τῶν ἀνυπερβλήτων δυσκολιῶν, τὰς ὁποίας ἀπαντήσαμεν ἐν τῷ τυπογραφείῳ, εἰς τὴν καθ' ἑβδομάδα ἐκδοσὴν τῆς Ἀποθήκης, (ὅπερ ὑπεσχέθημεν ἐν τῇ ἀγγελίᾳ ἡμῶν), ἀναγκαζόμεθα νὰ ἐκδίδωμεν αὐτὸ δις τοῦ μηνός, δίδοντες διπλάσιον ἀριθμὸν ὑλῆς, τούτεστι τρία τυπογραφικὰ φύλλα μετὰ τοῦ ἐξωφύλλου.

Οἱ προμηθεύοντες πρὸς τὴν Ἀποθήκην δέκα συνδρομητὰς, προπληρόντας τὴν ἐξαμηνιαία συνδρομὴν, καὶ ὑποσχομένους δι' ἐτησίαν, λαμβάνουσι ἀρὰ ἐν ἀντίτυπον δωρεάν.

Αἱ πρὸς τοὺς Συντάκτας ἐπιστολαὶ νὰ συστήνῃται ἐν τῷ Βιβλιοπωλεῖῳ Κυρ. Ν. Α. Δαμιανοῦ καὶ νὰ στέλλονται ἐλεύθεραι ταχυδρομικῶν.

ἐν τῇ αὐτῇ πόλει ἐκδιδομένου, ὅπερ μόνον ἴσως ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντων ἀνεπλήρωσεν ἐφ' ἱκανὸν χρόνον τὴν οὐσιωδεστάτην ταύτην ἑλληγίαν τοῦ ἀνθρωπισμοῦ. Διὸ καὶ σήμερον οὐδ' ἑσπ' ἀρχεται καὶ ἀνοίγει εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὰς στήλας αὐτοῦ εἰς πάντα λόγιον, ὅστις ἤθελε προσφέρει ἄρθρον τιούτων σκοπὸν ἔχον.

Πηγὰς θέλομεν ἔχει οὐ μόνον βιβλία τῶν νέων εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν, οἷον τῆς Γερμανικῆς, Ἀγγλικῆς, Γαλλικῆς καὶ Ἰταλικῆς, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀρχαίων, τῆς Ἑλληνικῆς δηλ. καὶ τῆς Λατινικῆς· πρὸς δὲ τούτοις δὲν θέλομεν ἀποφρίπτει καὶ ὅτι καλὸν καὶ συντελεστικὸν πρὸς τὸν σκοπὸν ἡμῶν εὐρωμεν καὶ ἐν τοῖς βιβλίοις τῆς σημερινῆς ἡμῶν γλώσσης, διότι τὰ πλεῖστα τούτων εἴτε διὰ τὸ μὴ εὖωρον αὐτῶν, εἴτε διὰ τὴν σπάνιν, εἴτε καὶ διὰ τὴν ἀπειρίαν τῶν πλειοτέρων περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐν αὐτοῖς ὠφελίμων, ἀποβαίνουσι δυσπρόσιτα καὶ ἀνωφελῆ τοῖς πολλοῖς.

Ἐπειδὴ δὲ πολλοὶ τῶν ἀναγνωστῶν καὶ πρὸ πάντων νέοι καὶ νεανίδες συνηθισαυτες εἰς τὴν γλυκεῖαν μὲν ἀλλὰ δηλητηριούχον τροφὴν τῶν μυθιστορημάτων, δὲν λέγομεν πάντων, ἀλλὰ τῶν πλείστων, ἄτινα ἄσκόπως γράφονται ἢ μᾶλλον ἄσκόπως ἀναγινώσκονται ὑπὸ τῶν στερουμένων κρίσεως νέων ἀναγνωστῶν μὲ ἀνορεξίαν ἴσως θέλουσι κατ' ἀρχὰς γευθῆ ταύτης τῆς τροφῆς, ὡς μὴ εὐρίσκοντες τὰ φίλα αὐτῶν ἀναγνώσματα, διὰ τοῦτο προτάσσομεν ἐν περὶ Ἀναγνώσεως ἄρθρον τοῦ σοφοῦ Ἀμερικανοῦ Χάου, ἐξ οὗ θέλουσιν ὀδηγηθῆ οἱ ἀναγνώσται ἐπὶ τίνα ἀναγνώσματα πρέπει νὰ τρέπωνται καὶ ἀπὸ τίνων ἢ ἀποτρέπωνται, ὥστε ἐλπίζομεν ὅτι προϊόντος τοῦ χρόνου θέλουσι λαμβάνει εὐαρέστως ταύτην τὴν ἀπλήν μὲν καὶ ἀνευ ἀρνυμάτων τροφὴν ἀλλὰ ὑγιεινὴν καὶ βωστικήν.

ΠΕΡΙ ΑΝΑΓΝΩΣΕΩΣ.

Ὁ ἀκαλλιέργητος νοῦς ὁμοιάζει μὲ τὴν χέρσον καὶ ἡμελημένην γῆν, ἥτις δὲν δύναται νὰ προάγῃ ἄλλο εἰμὴ ἀκάνθας καὶ τριβόλους καὶ χόρτα ἄγρια καὶ ἐπιθλαθῆ, ἐνῶ ἀπεναντίας τὸν καλλιερρημένον νοῦν δυνάμεθα εὐσοχώτατα νὰ παραβάλωμεν μὲ τὸν ὠραῖον ἐκεῖνον καὶ καλῶς καλλιερρημένον κήπον, ἐν τῷ ὁποίῳ πᾶν δένδρον καλὸν ἀναπτύσσεται καὶ ἀδξάνει προάγον ἐτησίως τοὺς ὠραίους αὐτοῦ καρπούς ἐν ἀφθονίᾳ.

Λοιπὸν εἰς μὲν τὸν ἀπαίδευτον ἄνθρωπον ὅλα τὰ περὶ αὐτὸν εἶνε σύγχυσις καὶ κυκεὼν καὶ, ὅσον οὗτος προσπαθεῖ νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὴν γνῶσιν τῶν περικυκλούντων αὐτὸν, τοσοῦτο μᾶλλον ἐμπλέκεται εἰς τὸν λαθύρινθον τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων καὶ πραγμάτων· εἰς δὲ τὸν πεπαιδευμένον, δηλαδὴ τὴν ἀληθῆ καὶ κοινὴν παιδείαν

περιβεβλημένον, ἀποβαίνει τὸ ἐναντίον ἀποτέλεσμα, διότι εἰς τοῦτον πᾶσα σχέσις φαίνεται εὐκρινῆς, καθαρὰ, διύλισμένη καὶ λεῖα. Ἐξάγεται ἄρα ἐντεῦθεν, ὅτι ἡ παιδεία, περὶ ἧς κατωτέρω θέλει γείνει λόγος ἐν ἐκτάσει, εἶναι ὁ λόγος τοῦ πνεύματος ὁ διασαφίζων καὶ ἐξηγῶν τὰ πάντα.

Μεγάλῃ τῷ ὄντι δόξα εἰς τὸν ἄνθρωπον, ὅτι ὁ ποιητῆς ἐπλασεν αὐτὸν δυνατόν νὰ προκόπητῃ ἀπέριως εἰς τὴν μάθησιν, εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ εἰς τὴν εὐδαιμονίαν. Μεταξὺ τῶν πολλῶν καὶ ποικίλων μέσων δι' ὧν ἐπιτυγχάνεται ὁ σκοπὸς οὗτος, εἰς τὰ βιβλία δύναται τις νὰ εὕρῃ πηγὴν ἀνεξάντλητον. Τὰ βιβλία εἰσὶν ἀναμφιβόλως οἱ πρῶτοι ἡμῶν διδάσκαλοι, καὶ συντελοῦσι περισσότερο ἴσως παντὸς ἄλλου μέσου εἰς τὴν μόρφωσιν τῆς λογικῆς καὶ ἠθικῆς ἡμῶν δυνάμεως· ἐπειδὴ ὅμως ταῦτα εἶναι πολλῶν καὶ διαφόρων εἰδῶν, τινὰ μὲν καλὰ, τινὰ δὲ ἀδιάφορα καὶ ἄλλα ὀλέθρια, ἀνάγκη πᾶσα νὰ ἐκλέγῃ τις αὐτὰ καλῶς καὶ νὰ τὰ ἀναγινώσκῃ μετὰ τῆς ἀπαιτουμένης προσοχῆς. Ἡ ἐκλογὴ τῶν βιβλίων καθίσταται ἰδίως ἀναγκαῖα εἰς τὴν νεολαίαν καὶ εἰς ὅσους αἱ καθημερινὰ φροντίδες περὶ τῆς ζωῆς δὲν ἐπιτρέπουσιν, εἰμὴ ὀλίγον καιρὸν ἀναγνώσεως. Διὰ ταῦτα ἔκρινα εὐλόγον νὰ προσπαθῆσω νὰ εἰσαῶω εὐχάριστόν τινα ἐνασχόλησιν κατ' ἐξοχὴν εἰς τοὺς νέους, διευθύνων τὴν προσοχὴν αὐτῶν εἰς τὸν γενικὸν σκοπὸν τῆς ἀναγνώσεως. Εἰς τὴν συζήτησιν τῆς υποθέσεως ταύτης πρῶτον θέλω κάμει σημειώσεις τινὰς, ἵνα εὐκολύνω τοὺς φιλιαναγνώστας εἰς τὴν ἐκλογὴν, ἔπειτα θέλω ὑποβάλλει συνοπτικούς τινὰς κανόνας περὶ τοῦ ὠφελιμωτέρου τοῦ ἀναγινώσκειν τρόπου, καὶ τελευταῖον θέλω ἀναφέρει παρατηρήσεις τινὰς πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ πόσον ἀναγκαῖα καὶ ἀφρευκτος ἢ χρήσις τῶν μέσων τούτων πρὸς ἠθικὴν καὶ λογικὴν μόρφωσιν.

(Ἐκ τῶν τοῦ Ἀμερικανοῦ Χάου. (ἀκολουθεῖ.)

ΠΕΡΙ ΨΥΧΗΣ.

Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ζητήσωμεν μακρὰν τὴν ἀπόδειξιν τῆς πρώτης ταύτης ἀληθείας, διότι ἡ πρώτη βᾶσις τῆς ἀποδείξεώς τῆς ἐνυπάρχει εἰς αὐτὴν τὴν ἔκφρασίν τῆς.

Τυφόντι, δυνατόν εἰπεῖν ὅτι δια τοῦτο καὶ μόνον, ὅτι ἔχομεν τὴν ἰδέαν τῆς ψυχῆς, ἡ ἰδέα αὐτῆς εἶναι ἐξ ἀνάγκης ἀληθῆς.

Οὐδενὸς ἔχομεν τὴν ἰδέαν, τὸ ὁποῖον νὰ μὴ υποθέτῃ ἐν ἑαυτῷ ἄμεσον ἢ ἔμμεσον ἀρχὴν ὑπάρξεως. Δυνάμεθα μὲν νὰ μορφώσωμεν ἰδέας ψευδεῖς, ἀλλ' οὐδέμια ψευδοῦς ἰδέα ὑπάρχει μὴ

ἔχουσα στοιχεῖα ἀληθείας· τὸ δὲ ψεῦδος δὲν ὑπάρχει εἰμὴ εἰς τὸν συνδυασμὸν τῶν στοιχείων τούτων. Π. χ. τίποτε δὲν εἶναι τόσο φαντασιώδες ὅσον τὸ μυθικὸν ζῶον τὸ ὀνομαζόμενον τραγέλαφος, ἀλλ' οὐδὲν ἀληθέστερον τῶν στοιχείων, ἐξ ὧν σύγκειται ἐκ συνθήκης δηλαδὴ τράγος καὶ ἔλαφος. Ἐὰν δὲν εἴχομεν ἤδη τὴν ἀληθῆ ἰδέαν τῶν δύο τούτων ζῶων, δὲν ἠδυνάμεθα νὰ ἔχωμεν τὴν ψευδῆ τοῦ ἐξ αὐτῶν συνθέτου· ἢ, ἐὰν τὰ δύο ταῦτα ζῶα δὲν ὑπῆρχον ἐν τῇ φύσει, καὶ οὐχ ἤττον εἴχομεν τὴν ἰδέαν τοῦ συνθέτου, ἔπρεπεν ἐξ ἀνάγκης τοῦτο νὰ ὑπάρχῃ ἀφ' ἑαυτοῦ, διότι οὐδὲν δυνάμεθα νὰ ποιήσωμεν ἢ νὰ παραστήσωμεν διὰ τοῦ μὴ ὄντος.

Τί λοιπὸν ἤθελε δυνθῆναι νὰ μᾶς δώσῃ τὴν ἰδέαν τῆς ψυχῆς, ἢ πῶς ἤθελεν εἰσελθεῖ ἡ ἰδέα αὕτη εἰς τὸν κόσμον, ἐὰν δὲν εἶχε τὴν πραγματικότητά της; διὰ νὰ ἦναι ἀπλῆ ὑπόθεσις, ἔπρεπε νὰ μορφώνηται ἐξ ὧν ἤδη εἴχομεν ἄλλων ἰδεῶν. Ἀλλ' ἀφ' οὗ εἴμεθα ὄλοι βυθισμένοι εἰς ὕλικόν τι στοιχεῖον, αἱ δὲ πέντε αἰσθήσεις δὲν μᾶς φέρουσι πανταχόθεν ἐκ τῶν περὶ ἡμᾶς εἰμὴ ὕλικὰς ἰδέας, πῶς ἠδυνάμεθα ν' ἀποκτήσωμεν ἰδέαν οὐσίας οὐδὲν ἐχούσης ὕλικόν; μήπως ἡ ὕλη ἔχει ἐν ἑαυτῇ ἰδέαν τόσο καθαρὰν καὶ ἀπλήν καὶ ἄυλον, οἷα εἶναι ἡ τοῦ πνεύματος; πῶς δύναται ἡ ὕλη νὰ ἦναι ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀρνούμενου αὐτὴν καὶ ἀποκλείοντος ἐκ τοῦ ἰδίου ὄντος; πῶς εἶναι τὸ νοῦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, δηλαδὴ τὸ καταπεῖθον τὸν ἄνθρωπον, ὅτι δὲν εἶναι ὕλη; μεταξὺ τῆς ἰδέας τῆς ὕλης καὶ τῆς τοῦ πνεύματος ὑπάρχει ἄβυσσος ἀυπέριθτος καὶ εἰς αὐτὴν τὴν πλεον ἠμιουργικὴν φαντασίαν, διότι ἀμοιβαίως ἀποκλείονται. Δυνάμεθα νὰ ἐπινοήσωμεν τρόπους, ἀλλ' οὐχί ποτὲ οὐσίαν. Ἡδυνάμεθα λ. χ., νὰ μορφώσωμεν ἰδέαν τρίτης τινὸς οὐσίας, μὴ οὐσίας οὔτε ὕλικῆς οὔτε πνευματικῆς; οὐχί βεβαίως, διότι δὲν ἠξούρομεν πῶθεν νὰ λάθωμεν αὐτῆς τὰ στοιχεῖα. Ἀπαρραλλάκτως εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν ἤθελεν εὐρεθῆ ὁ μὴ ἔχων ἐν ἀρχῇ εἰμὴ τὴν ἰδέαν τῆς ὕλης, ἵνα μορφώσῃ τὴν ἰδέαν τοῦ πνεύματος. Ἐὰν λοιπὸν ἔχομεν τὴν ἰδέαν τοῦ πνεύματος, τοῦτο ἐξ ἀνάγκης εἶναι, διότι ἡ ἰδέα αὕτη εἶναι ἰδέα ἀρχικῆ.

Ὁ συλλογισμὸς οὗτος ἤθελεν εἰσδαῖ ἀκαταμάχητος, καὶ ἂν ἡ ἰδέα αὕτη τῆς ψυχῆς, δὲν εὐρίσκετο εἰμὴ εἰς μίαν μόνην κεφαλὴν φιλοσόφου, διότι τὸ ἀδύνατον ἤθελεν ὑπάρχει πάντοτε τὸ αὐτό· ἀλλὰ πόσον στερεώτερος γίνεται, ὅταν παρατηρήσωμεν, ὅτι πάντες οἱ ἄνθρωποι, ἐν παντὶ τόπῳ καὶ χρόνῳ καὶ καθ' ὅλους τοὺς βαθμοὺς τοῦ πολιτισμοῦ, φέρουσιν ἐν ἑαυτοῖς

τὴν αὐτὴν ἰδέαν, καὶ τόσο διακεκριμένην καὶ θετικὴν, ὥστε κυκλοφορεῖ καθολικῶς εἰς ὅλας τὰς γλώσσας καὶ εἰς ὅλας τὰς πράξεις τοῦ ἀνθρώπινου γένους, πανταχοῦ καὶ πάντοτε λέγοντος, ἡ ψυχὴ μου, τὸ πνεῦμά μου, ὡς λέγει, ἡ χεὶρ μου καὶ ὁ ποῦς μου.

Διότι πραγματικῶς ὄλων τῶν βεβαιότητων, ὅσας ἔχομεν, αὕτη εἶνε ἡ ἰσχυροτέρα. Ἡ ψυχὴ, δι' ἧς αἰσθανόμεθα πάσας τὰς τῶν ἄλλων ἐντυπώσεις, συναισθάνεται αὐτὴ ἑαυτὴν, διακρίνεται αὐτῶν, συλλογίζεται περὶ αὐτῶν, τὰς προσεγγίζει, τὰς ἀπομακρύνει, τὰς σταθμίζει, τὰς κρίνει, τὰς κυριεύει καὶ τὰς παλεμεῖ, προὔπαρχει αὐτῶν καὶ ἐπιζῆ εἰς αὐτάς. Τὸ αὐτὸ ἐσωτερικὸν αἰσθημα, δι' οὗ βεβαιούμεν τὰς προτάσεις, ἐγὼ εἶμαι, περὶ ἐμὲ ὑπάρχομεν εἰς ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα βλέπω, ἀκούω, ἐγγίζω, μᾶς βεβαιῶ ταυτοχρόνως ὅτι τὸ ἐγὼ τοῦτο εἶναι ὅλως δι' ὅλου ἄλλης φύσεως, ὅτι ἐν ᾧ ἐκεῖνα δὲν ἐκδηλοῦνται εἰμὴ διὰ σχέσεων ἐκτάσεως, σχήματος, χρώματος, βάρους, διαιρετότητος, οὐδεμῖα τῶν ἰδιοτήτων τούτων ἀρμόζει εἰς τὴν ψυχὴν, καὶ ὅτι ἐξ ἐναντίας τὸ αἰσθημα, ἡ νόησις, ἡ ἐπιθυμία, ἡ θέλησις, τὸ ἀπλοῦν τοῦ ὄντος, τὰ ὁποῖα εἶναι τὰ οὐσιώδη αὐτῆς προσόντα, δὲν ἀνήκουσι δι' ὅλου εἰς τὰ σώματα, καὶ ὅτι αὕτη εἶναι ἡ σώματος, καθὼς ἐκεῖνα εἶναι ἡ ψυχῆ. Ὅστε τὸ ἐσωτερικὸν αἰσθημα, τὸ ὁποῖον ἔχει ἑαυτῆς ἡ ψυχὴ καὶ τῆς ἀπὸ τῶν σωμάτων διακριτικῆς, ἵσταται ἐπὶ τῆς αὐτῆς βᾶσεως, ἐφ' ἧς καὶ τὸ αἰσθημα τοῦ ὄντος καὶ παντὸς ὄντος, καὶ τὴν ἀλήθειαν ταύτην δὲν δυνάμεθα ν' ἀρνηθῶμεν, χωρὶς ν' ἀρνηθῶμεν τὰ πάντα.

Τολμῶ μάλιστα νὰ εἴπω, ὅτι, καὶ ἂν τὰ πάντα ἠρνούμεθα ἢ τοῦλάχιστον ἠμφισβητοῦμεν, ἡ ἀλήθεια αὕτη ἤθελεν εἰσεῖτι διαμῆνει ἀνωτέρα πάσης, καὶ τῆς ἐλαχίστης ἀμφιβολίας, ἐπιφερομένη, ὡς τὸ πνεῦμα ἐπὶ τοῦ χάους, ἵνα διακοσμήσῃ αὐτὸ ἐκ νέου. Διότι πᾶν τὸ περὶ ἡμᾶς φαινόμενον ὡς ὑπάρχον, ὅλος ὁ ἐνώπιον ἡμῶν ταραττόμενος αἰσθητὸς οὗτος κόσμος, ἠδύνατο νὰ μὴ ἦναι εἰμὴ ὄνειρον καὶ ἐντύπωσις ὄλως φανταστικῆ. Ὅσω τολμηρὰ καὶ ἰδανικὴ καὶ ἂν ἦναι ἡ ὑπόθεσις αὕτη, τοῦλάχιστον οὐδὲν ἔχει παράλογον (1). Ἐπειδὴ πιστεύομεν ὅτι βλέπωμεν ἀντικείμενα καὶ γεγονότα πραγματικὰ ὄνειρευόμενοι, ἢ φαινόμενη πραγματικῆς αὐτῆς τῆς ἐργηγόσεως ἠδύνατο νὰ μὴ ἦναι ἄλλο εἰμὴ πιθανώτερος ὄνειρος, καὶ οὕτως ὅλη ἡ ζωὴ μας δὲν ἤθελεν εἰσδαῖ εἰμὴ διηνεκὲς ὄναρ, ἐν ᾧ ἄλλα ὄνειρα διερχόνται, φαινόμενα μὴ

(1) Ὑπέθεταν αὐτὴν ὁ ἱερὸς Λύγουσιнос καὶ ὁ Καρτέσιος.

νον πλέον φανταστικά των τῆς ἐρηγήσεως ὥστε νὰ μὴ ὑπάρχη λαβὴ ἵνα ἀναχαιτίσωμεν, τὸν βούν τῆς περὶ τούτου ἀμφιβολίας. Ἀλλὰ τὸ σημεῖον, εἰς ὃ δὲν δύναται ποτὲ νὰ φθάσῃ ἡ ὑπόθεσις χωρὶς νὰ πέσῃ εἰς τὸ ἄτοπον, εἶναι ὅτι τὸ ἀμφιβάλλον ἐγὼ εἶναι καὶ αὐτὸ ἀμφιβολον, καὶ ὅτι ἡ ζωὴ, ὡς λέγει ὁ Πίνδαρος, δὲν εἶναι εἰμὴ σκιᾶς ὅ ν α ρ· διότι ἐὰν ἐγὼ ἀμφιβάλλω, ἐγὼ εἶμαι, ἀφ' οὗ δὲν δύναμαι ν' ἀμφιβάλλω χωρὶς νὰ ὑπάρχω. Ἀλλὰ τὸ ἀμφιβαλεῖν εἶνε νόησις, καὶ ἡ νοῦσα ἀρχή, ἡ ψυχὴ, εἶναι λοιπὸν ἡ μόνη ἀκαταμάχητος πραγματικότης, ἐνθα συγκεντρώνονται πᾶσαι αἱ βεβαιότητες, ἡ μόνη μαρτυροῦσα περὶ ἑμαυτοῦ καὶ μετ' ἐμὲ περὶ παντὸς ἄλλου, παρ' ἧς καὶ αὐτὴ ἡ ὕλη υποχρεοῦται νὰ ζητήσῃ μαρτυρίαν ὑπάρξεως.

Πόσον δὲ ἀφ' ἑτέρου εἶναι ζωηροὶ οἱ χαρακτήρες, δι' ὧν ἐκδηλοῦται ἡ ὑπεροχὴ τῆς ψυχῆς μου, καὶ ἐξαφανίζεται πᾶσα ὁμοίωσις αὐτῆς πρὸς τὴν ὕλην. Ἡ ὕλη εἶναι ἀδρανῆς, καὶ παθητικῶς ὑπακούει εἰς τὴν εἰς αὐτὴν ἰδομένην κίνησιν· καὶ ἐγὼ αἰσθάνομαι ἐν ἑμαυτῷ ἀρχὴν αὐθόρμητον, συγκεντρωμένην εἰς τὴν πλέον ἀδιαίρετον ἐνόητα, ἐπιτάττουσαν εἰς ὅλα τὰ ὄργανά μου καὶ δι' αὐτῶν εἰς τὴν φύσιν, καὶ ἱκανοποιούσαν δι' αὐτῶν τὴν ἐλευθέραν θέλησίν μου. Ἡ ὕλη δὲν ἔχει συνειδησιν ἑαυτῆς καὶ ὅλου τοῦ κόσμου, τὸν ὅποιον πληροῦ· μόνος ἐγὼ νοῶ, σκέπτομαι, συγκεντρώνομαι ἐν ἑμαυτῷ, ἐπανάγω εἰς ἑμαυτὸν τὰς ἐξωτερικὰς ἐντυπώσεις, καὶ τρέφομαι ὑπ' αὐτῶν, ἢ τὰς ἀποκρούω καὶ τὰς οὐδετέρων δι' ἐσωτερικῆς δυνάμεως, κυριευούσης αὐτὰ καὶ ἀρκούσης εἰς ἑαυτήν. Ἐὰν εὐρεθῶ εἰς ἔρημον ἐξοχὴν περικυκλούμενος ὑπο ὕλην ἀντικειμένων, χαριέντων, εὐαρέστων, εὐκινήτων, ὑπὸ δένδρων, ὑδάτων, ζώων, οὐχ ἦτον αἰσθάνομαι ὅτι εἶμαι μόνος, καὶ ὅτι περὶ ἐμὲ οὐδὲν ὑπάρχει τῆς αὐτῆς φύσεώς μου· καὶ ἐγὼ, τόσον ἀσθενῆς κατὰ τὰ ὄργανά μου, τόσον ἰσχνὸς ἐνώπιον τῆς κολοσσαίας ταύτης φύσεως, συναίσθάνομαι ὅμως ὅτι εἶμαι ἀνώτερος αὐτῆς· εἶμαι κάλαμος ν ο ῶ ν, ὡς λέγει ὁ Πασχάλης· ἐγὼ μὲν γνωρίζω τὴν ἀδυναμίαν μου, ἡ δὲ φύσις ἀγνοεῖ τὴν δυνάμιν τῆς, καὶ διὰ τοῦτο εἶμαι αὐτῆς τῆς δυνάμεως ἀνώτερος.

Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀρκεῖ. Ὁ ὕλικός οὗτος κόσμος δὲν εἶναι ὁ μόνος, οὐτινος ἔχω γινῶσιν· φέρω ἐν ἑμοὶ ἄλλον νοερόν κόσμον, ἐνθα ἡ διάνοια περιφέρεται, περικλείεται καὶ ἀνυψοῦται, ὡς τὸ σῶμα περιφέρεται καὶ περικλείεται εἰς τὴν φύσιν. Ἐν αὐτῷ οἰκοῦσι τὸ ἀληθές, τὸ καλόν· φῶς μὴ ὄν τὸ τοῦ ἡλίου, ἀλλὰ νοητὸν φῶς, τὸν φωτίζει, ἡ ἀλήθεια, ἡ ἀλήθεια

ἀνευ τύπων, ἰδανικὴ, καθαρὰ, ἀπλῆ, αἰδώς, ἀναλλοίωτος, εἶναι τὸ ἀντικείμενον τῶν ζητήσεων καὶ ἐργασιῶν καὶ ἰδεῶν μου. Ἡ ἀλήθεια αὕτη μὲ ἀφαιρεῖ, μὲ ἀπορροφᾷ, καὶ βυθίζομαι εἰς αὐτὴν μακρὰν, πολὺ μακρὰν τοῦ σωματικοῦ μέρους τοῦ ὄντος μου· δὲν ἀκούω δὲν βλέπω, δὲν αἰσθάνομαι ὕλικως, καὶ ὅμως αὕτη εἶναι ἡ σιγή, καὶ ἡ ἀπολαύσις ζωηρότερον τῆς ὑπάρξεώς μου, αἰσθάνομαι αὐτὴν περισσύτερον καὶ ὅταν ἐξέρχωμαι τοῦ νοεροῦ τούτου κόσμου, ἵνα ἐπιστρέψω εἰς τὸν ὕλικόν, μοὶ φαίνεται ὅτι ἐγκαταλείπω ἑμαυτὸν καὶ ἐμβαίνω εἰς εἰρηκτὴν.

Ἀλλὰ καὶ τοῦτο δὲν ἀρκεῖ. Ὁ ἠθικός κόσμος εἶναι ἕτερον βασίλειόν μου, ἐνθα ὑπάρχει ὁ θρόνος τῆς συνειδήσεως· ἐκεῖ εἰσέρχομαι ὡς εἰς ἀγιαστήριον, καὶ σχετίζομαι μὲ αἰδίων δικαιοσύνην καὶ ἀπειρον τελειότητα, ἀγνώστους εἰς τὸν κόσμον τοῦτον· ἐκεῖ ἰδιαιτέρως αἰσθάνομαι τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς φύσεώς μου· συναισθάνομαι αὐτεξούσιος, ἐλεύθερος, ὑπεύθυνος, ὥστε, ἐν ᾧ πᾶν τὸ ὕλικόν ὑπόκειται εἰς νόμους, ἐγὼ μόνος εἶμαι αὐτόνομος, ἀποδεχόμενος ἢ ἀδελφῶν τὸν εἰς ἐμὲ δοθέντα νόμον· ἐκεῖ χαίρω καὶ πάσχω χαρὰν ἢ πᾶθος, ἅτινα οὔτε νὰ μοὶ δώσῃ, οὔτε νὰ μοὶ ἀφαιρέσῃ δύναται ὁ ὀργανισμός, ἅτινα ἀποκλειστικῶς πηγάζουσιν ἐκ τῆς χρήσεως τῆς ἐλευθερίας μου. Ἐκεῖ στερούμενος πᾶν ὅτι δύναται νὰ εὐχαριστήσῃ τὸ σῶμα, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ καταστροφῇ τοῦ σώματός μου δύναμαι νὰ εὐδαιμονῶ, ἢ καὶ ἐν μέσῳ τῆς ἀφρονίας τῶν αἰσθητῶν ἀγαθῶν νὰ κακοδαιμονῶ, καὶ τοι ὑπὸ τῆς ὕλης μηδαμῶς ταραττόμενος.

Ἡ αἰσθητικότης, ἡ διάνοια, ἡ συνειδήσις, ἰδοὺ λοιπὸν τρία κύρια προσόντα τοῦ ὄντος μου, τὰ ὅποια δὲν ἀνήκουν διόλου εἰς τὴν ὕλην, δι' ὧν ἀντιλαμβάνομαι τῆς ἐν ἑμοὶ αὐλοῦ οὐσίας, ἣτις εἶναι τὸ ἐγὼ.

Καὶ πολλὰ ἄλλα ὑπάρχουσι σοφώτεροι ἀποδείξεις τοῦ πνευματισμοῦ· ἀλλὰ νομίζω ὅτι πρέπει νὰ περιορισθῶ εἰς τὰς προηγουμένας, καθὼ ἀρκούσας εἰς πάντα ἄνθρωπον ἐμβριθῆ καὶ μόνην διώκοντα τὴν ἀλήθειαν.

(Φιλοσοφ. Μελέται ὑπὸ Βράϊλα.)

Ἵπεροχὴ τῆς ἠθικῆς, ἣτις εἶναι ἡ μόνη ἀξία τοῦ σοφοῦ σπουδῆ, ἡ διαφορὰ τῆς φιλοσοφικῆς καὶ τῆς θρησκευτικῆς φιλοσοφίας.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.)

Ἡ ἠθικὴ εἶναι τὸ οὐσιώδες μέρος τῆς φιλοσοφίας, ἡ μόνη μάλιστα, ἣτις εἶναι ἀξία τοῦ ὄραίου τούτου ὀνόματος φιλοσοφίας· ἐπειδὴ σοφὸς δὲν εἶναι ὁ ζητῶν νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὰ μυ-

στήρια τῆς φύσεως, ν' ἀνεύρη τ' ἀποτελέσματα ἐκ τῶν αἰτίων, καὶ νὰ ὑποβάλῃ εἰς τοὺς ὑπολογισμούς του τὴν τάξιν καὶ τὴν πορείαν τοῦ κόσμου· ὁ σοφὸς Σωκράτης ἐκέρυττεν ὅτι οὐδὲν τούτων ἐγίνωσκεν, ἐπειδὴ περιώριζε τὴν σπουδὴν του εἰς ὅτι αὐτὸς ὁ χρησμός διέταπτεν εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ γινώσκῃ πρὸ πάντων: «Γινώθι σαυ-όν...»

Ἐν ταύτῃ τῇ αὐτοσπουδίᾳ, οὕτως εἶπεῖν, ἐν ταύτῃ τῇ ἀνθρώπογνωσίᾳ, παρημελημένη μέχρι Σωκράτους, καὶ ἀπὸ τούτου καλλιεργηθεῖσα μετὰ πλείστης ἐπιμελείας, ἐγκλείεται ἡ ἠθικὴ· ἀλλ' αὕτη ἡ γινῶσις, ὡς πολλὰς ἄλλας, ὑπῆρξε ματαία καὶ ἀνωφελής, ἐν ὅσῳ ἐνησχολήθη εἰς κενὰς παρατηρήσεις· ἐπιστήμη τις δύναται νὰ ἦναι περιεργός χωρὶς τοῦ νὰ ἦναι ὠφέλιμος· ἔχει δὲ ὠφέλειαν πραγματικὴν μόνον ὅταν ἐκ τῆς θεωρίας αὐτῆς πηγάζουσι τὰ μέσα καὶ οἱ κανόνες τέχνης τινός, διὰ τῆς ὁποίας αὕτη φωτίζει τὴν πρακτικὴν· ἐκ τῆς χρήσεως λοιπὸν ἐξαρτᾶται τὸ πολῦτιμον αὐτῆς· οὕτως ἡ ἀστρονομία εἶναι ὠφέλιμος εἰς τὴν γεωργίαν καὶ εἰς τὴν ναυτικὴν· ἡ γεωμετρία εἰς τὰς μηχανικὰς τέχνας, ἡ χημεία εἰς τὴν ἰατρικὴν καὶ εἰς τὴν ἀναλυτικὴν τῶν μετάλλων, κ.τ.λ.π. Ἡ ἠθικὴ λοιπὸν εἶναι ἐπιστήμη ὠφέλιμος ὅταν ἀνάγῃ εἰς τέχνην· αὕτη ἡ τέχνη, ἣτις εἶναι ἡ τοῦ εὖ ζῆν καὶ ἑαυτὸν καὶ μετὰ τῶν ὁμοίων ἑαυτῷ, καὶ ἡ τοῦ νὰ ἦναι τις καλὸς ἵνα ἦναι εὐτυχής, αὕτη ἡ τέχνη περιοριζομένη εἰς μόνον τὰ συμφέροντα τοῦ βίου, ἀποτελεῖ τὴν φιλοσοφικὴν ἠθικὴν· οἱ ἐπικούρειαι οὐδὲν ἄλλο περὶ αὐτῆς ἐγίνωσκον· οἱ νεώτεροι ὕλισται τὴν περιορίζουσιν εἰς τὸ αὐτὸ θρίον· ἀλλ' αὕτη οὐ μόνον ρενή καὶ ἀνωφελὴς εἰς τὸ ἀντικείμενόν τῆς εἶναι, ἀλλὰ καὶ ἀβέβαιος καὶ ποικιλῆ εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς· ἐπειδὴ ἐξαρτῶντες τὸ καθῆκον τοῦ νὰ ἦναι τις καλὸς ἐκ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ νὰ ἦναι εὐτυχής κατὰ τὸ θραχὺ διάστημα τοῦ βίου, καθιστῶσι τοῦτον τὸν κανόνα εὐμετάβλητον καὶ εὐστροφον πρὸς διαθέσεις, κλίσεις, πάθη τῶν ἰδιοτροπιῶν καὶ φαντασίας τὰ ὅποια μεταβάλλουσι καὶ μεταθέτουσι τὸ ἀντικείμενον τῆς εὐτυχίας· ὁ ἄνθρωπος, ὅστις νομίζει ἑαυτὸν ὑπόχρεον τοῦ νὰ ἦναι καλὸς μόνον, ἵνα ἦναι εὐτυχής ἐν τούτῳ τῷ κόσμῳ, κατὰ τὰς διαθέσεις του καὶ τὰς ἰδιοτροπίας του θέλει μεταβάλλει μέσα ἐὰν νομίζῃ, ὅτι φθάνει ἀσφαλέστερον εἰς τὸν σκοπὸν του δι' ἄλλης τινός ὁδοῦ, καὶ θέλει εἶναι κακὸς καὶ πονηρὸς ἐκ συστήματος, ἐὰν νομίζῃ τὴν κακίαν ἢ τὸ ἔγκλημα καταλληλότερον εἰς τὴν εὐτυχίαν του· τοῦτο καθιστᾷ κινδυνώδεστέτην τὴν φιλοσοφικὴν ἠθικὴν.

Ἡ θρησκευτικὴ ἠθικὴ ἔχει πολὺ πλείωτερον ὄψος, ἔκτασιν καὶ γονιμότητα· ἐρίζουσιν αὐτὴν «ἐπιστήμην τοῦ ζῆν διὰ τὴν αἰωνιότητα». «Λοιπὸν τὸ ζῆν διὰ τὴν αἰωνιότητα εἶναι σχεδὸν ζῆν δι' ἑαυτὸν· εἶναι τὸ αὐτὸ μὲ τὴν τέχνην τοῦ νὰ ἦναι τις καλὸς ἵνα ἦναι εὐτυχής· ἀλλ' αὕτη ἡ ἀγαθότης δὲν εἶναι ἀγαθότης τοῦ συμφέροντος, οὔτε ἀγαθότης τῆς φαντασίας· ἡ θεῖα βούλησις καθιστᾷ τὸν μοναδικὸν κανόνα τῶν ἀνθρωπίνων βουλήσεων, καὶ τὰ μικρὰ συμφέροντα τοῦ παρόντος ἐξαφανίζονται ἐνώπιον τοῦ ἀμεταβλήτου συμφέροντος τοῦ μεγάλου μέλλοντος.

Οὕτως ἐν τῇ θρησκευτικῇ ἠθικῇ, ἡ ἀρχὴ τὸ τέλος, τὸ μέσον, τὸ πᾶν εἶναι ἀκίνητον, τὸ πᾶν εἶναι σταθερόν· τὸ θρίον αὐτῆς εἶναι ὠρισμένον, ἡ ὁδὸς αὐτῆς εἶναι κεχωραγμένη, πρόκειται εἰς τὸν ἄνθρωπον μόνον τὸ γινώσκειν καλῶς ὑπὸ ποίας συνθήκας, ἡ εὐτυχία εἶναι εἰς αὐτὸν ὑπεσχημένη, καὶ ποία εἶναι αὕτη ἡ ἀγαθότης, τῆς ὁποίας θέλει ὑπάρχει ἀνταμοιβή. Γνωστὸν, ὅτι εἰς τὴν ἠθικὴν ἀποδίδουσιν ἀντικείμενον ὑψηλότερον, τὸ νὰ συμμορφώνη ὁ ἄνθρωπος τὴν ὑπαρξίν του πρὸς τὴν θέλησιν τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ μοναδικῇ καὶ καθαρᾷ προσπαθείᾳ τοῦ ν' ἀρέσῃ αὐτῷ διὰ τῆς εἰς αὐτὸν ὑπακοῆς, καὶ τοῦ νὰ ἔχῃ πρὸς αὐτὸν ἀντὶ τῆς ζωῆς καὶ πάντων τῶν ἀγαθῶν, ἅπερ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ, καθῆκον αἰωνίου εὐγνωμοσύνης καὶ ἀγάπης, οὐδὲν τούτου ἐπαινετώτερον, ἀναμφιβόλως· καὶ ἡ ἠθικὴ τῶν στοίχων ἀντεποιεῖτο ἐπίσης τῆς καθαρότητος ταύτης τῆς ἀσκητικῆς ἠθικῆς, μὴ ἀφίνουσα εἰς τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν ὡς πρὸς τὴν ἀρετὴν ἄλλο συμφέρον παρὰ τὴν ἀρετὴν αὐτῆν· ἀλλ' ἐπειδὴ κινδυνεύουσι νὰ ἐκμηδενίσωσι ὅτι θέλουσι πολὺ νὰ λεπτόνωσι, νομίζω ταύτην τὴν ἀπόλυτον ἀφιλοκέρδειαν πολὺ ἀνυψωμένην ὡς πρὸς τὴν πρακτικὴν ἠθικὴν· ἐπειδὴ ὁ Θεὸς ἔδωκεν εἰς τὸν ἄνθρωπον τὴν φροντίδα τῆς σωτηρίας του, θέλει λοιπὸν ἵνα ἡ σωτηρία ἑαυτοῦ ἐνδιαφέρῃ εἰς αὐτὸν· ἐπειδὴ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν ἐλπίδα, καὶ τὸν κατέστησε διὰ τούτου ἐνάρετον, θέλει ἵνα αὕτη τὸν ἐμφυχόνῃ, καὶ ἵνα αἱ ὑποσχέσεις του μετριάξωσι ὅτι ἐπίπονον καὶ αὐστηρὸν δύναται νὰ ὑπάρχῃ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ.

«Εἶναι ἀναμφιβόλον, λέγει ὁ Πασχάλ, ὅτι ἡ ψυχὴ εἶναι ἡ θνητὴ ἢ ἀθάνατος· τοῦτο πρέπει νὰ προξενῇ διαφορὰν ὀλόκληρον ἐν τῇ ἠθικῇ· καὶ ὅμως οἱ φιλόσοφοι ἐπραγματεύθησαν περὶ τῆς ἠθικῆς ἀνεξαρτήτως τούτου· ὅποια τυφλότης! ὁ Πασχάλ λοιπὸν αὐτὸς κάμνει περὶ τῆς ἠθικῆς ὑπολογισμόν τινὰ συμφέροντος, τοῦ

εποίου τὸ δόγμα εἶναι διὰ τὸν ἄνθρωπον ἢ ἐξόντως ἢ αἰώνια τις ὑπαρξίς.

Ἐδῶ καταπαύω τὸν λόγον μου, καὶ ὀρίζω τὴν ἡθικὴν ἐπιστήμην τοῦ βίου διὰ τὴν αἰωνιότητα.

Αὕτη ἡ ἐπιστήμη πρακτικοποιουμένη θέλει εἶναι ἡ τέχνη τοῦ νὰ ἐξασφαλίσῃ τις ἑαυτῷ τὴν καθαρὰν καὶ πλήρη εὐτυχίαν, ἥτις ἐκτείνει τὸν ἄνθρωπον πέραν τοῦ βίου, μὴ παραιτούμενος ὅμως τῆς φροντίδος τοῦ προμηθεύεσθαι ἐν τῷ βίῳ τὰ ἀμυδρὰ φῶτα ταύτης τῆς εὐδαιμονίας, τὰ ὁποῖα ἐν ταύτῃ τῇ βραχείᾳ διαβάσει εἶναι ὡς ὄγραι τινες ἀτραπαὶ διαφεύγουσαι ἐκ τοῦ κόλπου τῶν νεφῶν.

ΘΕΟΣ ΚΑΙ ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Φοβῶ τὸν Θεόν, σέβου τὸν βασιλέα. Θεὸς καὶ βασιλεύς! ἰδοὺ ἀδελφοί μου, τὰ δύο μεγαλύτερα ἀντικείμενα τοῦ κόσμου. Ὁ Θεὸς οὐδὲν ὑπεράνω ἑαυτοῦ βλέπει ἐν τῷ ἀπείρῳ τῆς ὑπάρξεώς του· ὁ μονάρχης οὐδὲν ὑπεράνω ἑαυτοῦ γινώσκει ἐν τῇ ὑπεροχῇ τῆς ἰσχύος του φαίνεται ὅτι τὰ δύο ταῦτα ἀσύγκριτα ἀντικείμενα, συμπλησιάζουσι, συγκρατοῦνται, ἀνταποκρίνονται τόσον καλῶς, ὥστε δὲν δύναται τις νὰ σκεφθῇ περὶ τοῦ ἑνὸς χωρὶς νὰ σκεφθῇ περὶ τοῦ ἑτέρου· ἐπειδὴ ὁ Θεὸς εἶναι ὁ μονάρχης, καὶ ὁ μονάρχης εἶναι Θεὸς εἰς τὸ εἶδος του· «εἶπον ἐστὲ θεοὶ», ὁ Θεὸς εἶναι ὁ βασιλεὺς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὁ βασιλεὺς εἶναι τὸν τρόπον τινὰ ὁ Θεὸς τῆς γῆς· καὶ εἶναι βέβαιον ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ἔχει ὠραιότερας μήτε ζωηροτέρας εἰκόνας παρά τοὺς βασιλεῖς, τοὺς τόσον μεγαλοπρεπεῖς, ὅτινες κατέχουσιν ἐπὶ τῆς γῆς τὴν θέσιν τοῦ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων· ἡ ἰσχύς τοῦ Θεοῦ ἀναλάμπει δρατῶς εἰς ταύτην τὴν ὑπερτάτην ἐξουσίαν, τὴν ὁποῖαν ἐξασκοῦσιν οὗτοι ἐπὶ τῶν λαῶν αὐτῶν· ἡ σοφία του, εἰς τὴν σύνεσιν καὶ εἰς τὰ φῶτα τῆς συμβουλῆς των· ἡ δικαιοσύνη του εἰς τὴν εὐθύτητα τῶν νόμων των· ἡ ἐκδικησίς του εἰς τὴν φρίκην τῶν ὀπλων των· τὸ μεγαλεῖόν του, εἰς τὴν ἔκτασιν τῆς κυριαρχίας των· ἡ δόξα του, εἰς τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς αὐλῆς των, καὶ τὸ ἀπειρόν του, τὸ ὁποῖον περιέχει ἐξόχως ὅλας τὰς τελειότητας τῶν πλασμάτων, φαίνονται μετὰ λάμπους εἰς τὴν βασιλικὴν αὐτοῦ ἀξίαν, ἥτις περιέχει ὅλας τὰς εἰκόνας τοῦ βασιλείου του. Τῷ ὄντι ὁ μονάρχης εἶναι στρατηγὸς εἰς τοὺς στρατοὺς του, δικαστὴς εἰς τὰ δικαστήριά του, ἀρχὼν εἰς τὰς πόλεις του, διοικητὴς εἰς τὰς ἐπαρχίας του, κύριος καὶ πατὴρ εἰς ὅλας τὰς οἰκογενείας,

ὅσαι ὑπακούουσιν αὐτῷ· εἶναι τὸ πᾶν αὐτὸς μόνος καὶ δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ βασιλείου του εἶναι οἱ ὀφθαλμοὶ του, τὰ ὠτά του, αἱ χεῖρές του καὶ οἱ βραχίονές του, ὅτινες ἐνεργοῦσι δι' αὐτοῦ καὶ ὅτινες ἐμφυχοῦνται ὑπὸ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ.

Ὁ νόμος τῶν μοναρχῶν ἢ ὁ βασιλεὺς προωρισμένος πρὸς εὐτυχίαν τοῦ λαοῦ.

Ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν λαόν, τὸ δημόσιον καλόν, τὸ γενικὸν συμφέρον τῆς κοινωνίας εἶναι ὁ ἀμετάβλητος καὶ γενικὸς νόμος τῶν μοναρχῶν· οὗτος ὁ νόμος εἶναι προγενέστερος παντὸς συμβολαίου· εἶνε τεθεμελιωμένος ἐπ' αὐτῆς τῆς φύσεως, εἶναι ἡ πηγὴ καὶ ὁ σταθερὸς κανὼν πάντων τῶν ἄλλων νόμων. ὁ κυβερνῶν ὀφείλει νὰ ἦναι ὁ πρῶτος καὶ ὁ εὐπειθέστερος εἰς τοῦτον τὸν ἀρχικὸν νόμον· ἰσχύει οὗτος πολὺ ἐπὶ τῶν λαῶν, ἀλλ' ὁ νόμος πρέπει νὰ ἰσχύῃ πολὺ ἐπ' αὐτοῦ· ὁ κοινὸς πατὴρ τῆς μεγάλης οἰκογενείας δὲν ἐνεπιστεύθη αὐτῷ τὰ τέχνα του εἰμὴ ἵνα καταστήσῃ αὐτὰ εὐτυχῆ· θέλει ἵνα εἰς μόνος ἄνθρωπος ὑπηρετῇ διὰ τῆς φρονήσεώς του εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τῶν ἀνθρώπων, καὶ οὐχὶ τόσοι ἄνθρωποι νὰ ὑπηρετῶσι κολακεύοντες τὴν ὑπερηφανίαν ἑνὸς μόνου· ὁ Θεὸς δὲν κατέστησεν αὐτὸν βασιλέα δι' ἑαυτὸν· εἶναι βασιλεὺς μόνον ἵνα φρονίσῃ περὶ τοῦ λαοῦ... ὁ τυραννικὸς δεσποτισμὸς τῶν ἡγεμόνων εἶναι προσβολὴ τῶν δικαιωμάτων τῆς ἀνθρωπίνης ἀδελφότητος· εἶναι κατάργησις τοῦ μεγάλου καὶ σοφοῦ τῆς φύσεως νόμου τοῦ ὁποῖο πρέπει νὰ ἦναι οἱ φύλακες· ἡ ἀπεριόριστος ἰσχύς εἶναι παραφροσύνη καταστρέφουσα τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἐξουσίαν. Δύναται τις, τερῶν τὴν πειθαρχίαν τῶν τάξεων, νὰ συμβουλεύσῃ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ λαοῦ μετὰ τῆς ὀφειλομένης εἰς τοὺς μονάρχας ὑπακοῆς, καὶ νὰ καταστήσῃ τοὺς ἀνθρώπους χρηστοὺς πολίτας συνάμα καὶ πιστοὺς ὑπηκόους ὑποταγμένους χωρὶς νὰ ἦναι δοῦλοι, καὶ ἐλευθέρους χωρὶς νὰ ἦναι παράφρονες. Ἡ πρὸς τὴν τάξιν ἀγάπη εἶναι ἡ πηγὴ πασῶν τῶν πολιτικῶν ἀρετῶν, ὡσαύτως καὶ πασῶν τῶν θείων ἀρετῶν.

Ὁ ἄνθρωπος, ἢ τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα.

Τὰ ὄντα, τὰ ὁποῖα θέλησις παντοδύναμος ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ μηδενός, σχηματίζουσι δύο κόσμους ἀντιθέτους ἐν ἐνὶ μόνῳ κόσμῳ· τὸν κόσμον τῶν σωμάτων καὶ τὸν κόσμον τῶν πνευμάτων.

Ὁ εἰς ἀγνοεῖται, ὁ ἕτερος γινώσκεται· ὁ μὲν ὑπόκειται εἰς νόμους, ὅτινες εἶναι αὐτῷ ἐπιθεσθέντες, καὶ τοὺς ὁποῖους δὲν δύναται νὰ παραβῇ· ὁ δὲ ἐπιβάλλει ἑαυτῷ νόμους, καὶ διοικεῖ ἑαυτὸν διὰ θελήσεως ἐλευθέρως.

Ἡ γῆ, τὴν ὁποῖαν κατοικοῦμεν, οἱ ἀστέρες, ὅτινες φωτίζουσιν ἡμᾶς περιελήφθησαν ἐν τῷ εὐρυχώρῳ κόλπῳ, ἐκτάσεώς τινος, τὴν ὁποῖαν οὐδὲν δύναται νὰ καταμετρήσῃ.

Ὁ προορισμὸς τῶν πνευμάτων ἀπ' ἐναντίας ἐκπληροῦται ἐκτὸς πάσης ἐκτάσεως καὶ παντὸς διαστήματος.

Ἐν τούτοις οὐδὲν ὑπάρχει μεμονωμένον· τὸ πᾶν συνδέεται διὰ σχέσεων, τὸ πᾶν συγκρατεῖται· ὁ ὀφθαλμὸς τῆς διανοίας εἰσδύει εἰς τὸ βάθος τοῦ διαστήματος, θαυμάζει τὰ θαύματα τῶν ὁποίων τὸ θέατρον εἶναι τοῦτο, τὸ βάθος τοῦ διαστήματος ὑψοῦται μέχρις ἐκείνου, ὅστις διέταξε νὰ ὑπάρχωσι ταῦτα.

Μήπως ἐστερήθη ὁ κόσμος παντὸς μάρτυρος; τσαῦτα κάλλη, τσαῦτη μεγαλοπρέπεια ἔπρεπε νὰ ἦναι αἰώνιως ἀγνωστοί; Καὶ ἂν ὅλα τὰ πλάσματα ἦσαν ἀναίσθητα, εἰς τίνα οἱ οὐρανοὶ ἤθελον διηγεῖσθαι τὴν δόξαν τοῦ πλάστου των;

Ἐὰν ὁ κόσμος ἤθελεν ἐξαφανίσει τὸν ἄνθρωπον, ὁ ἄνθρωπος, λέγει ὁ Πασχάλ, ἤθελεν εἶναι εὐγενέστερος τοῦ φονεύοντος αὐτὸν· ἐπειδὴ γνωρίζει ὅτι ἀποθνήσκει ἐν ᾧ ὁ κόσμος τὸ πλεονέκτημα τὸ ὁποῖον ἔχει ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου δὲν γνωρίζει διόλου.

Ἡ ἀξία τοῦ αἰσθημάτων ὑπὸ τοῦ ὁποίου κατέχεται ὁ Πασχάλ ἐν ταύτῃ τῇ σκέψει, ὁ ὑψηλὸς τρόπος, διὰ τοῦ ὁποίου αὕτη παρεστάθη, ἔπρεπε νὰ ἐπιβάλλωσι σιωπὴν εἰς ὅλους τοὺς κριτικούς. Πῶς ἠδυνήθησαν νὰ εἴπωσιν ὅτι τὸ λογικὸν ἦτο προσβεβλημένον ὑπὸ ταύτης τῆς προσεγγίσεως μεταξὺ τοιαύτης ἀπείρου μεγαλειότητος, καὶ τοιαύτης ἀπείρου μικρότητος; Τὸ λογικὸν λέγει ἀγερῶς ὅτι ὁ ἀποθνήσκων ἀλλὰ γινώσκων ὅτι ἀποθνήσκει ἀνῆκει εἰς τάξιν τινὰ ὑψηλοτέραν παρά τὸ ὄν τὸ ὁποῖον ὑπάρχει μὴ γινώσκων τὴν ὑπαρξίν του· τὸ μὲν εἶναι ἄτομον, τὸ δὲ κόσμος ὀλόκληρος· τὸ μὲν ὀφείλει νὰ ζῇ μίαν μόνον στιγμήν, τὸ δὲ νὰ διαρκῇ πάντοτε. Τὸ λογικὸν λέγει, ὅτι, μετὰ τὴν ἀρετὴν, ἡ γνῶσις εἶναι ἡ πηγὴ καὶ τὸ μέτρον πάσης εὐγενείας, καὶ ὅτι τὸ νοημονέστερον τῶν ὄντων εἶναι καὶ τὸ εὐγενέστερον.

Διὰ τοῦτο λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος κατέχει τὴν πρώτην θέσιν διότι σκέπτεται, διότι γινώσκει τὰ ἄλλα ἀντικείμενα, διότι γινώσκει ἑαυτὸν. Διὰ τοῦ σώματός του εἶναι ἀναμφιβόλως ἐν τῶν θαυμασιωτέρων ἔργων τῆς θεότητος· διὰ

τοῦ νοός του κατέστη ἡ εἰκὼν αὐτῆς τῆς θεότητος.

Τὸ πᾶν δὲν ἀποθνήσκει μεθ' ἡμῶν.

Ἐὰν τὸ πᾶν δὲν ἀποθνήσκει μεθ' ἡμῶν, πρέπει ὁ κόσμος νὰ λάβῃ ἄλλους νόμους, ἀλλὰ ἔθιμα, καὶ τὸ πᾶν ν' ἀλλάξῃ φάσιν ἐπὶ τῆς γῆς· ἐὰν τὸ πᾶν ἀποθνήσκει μετὰ τοῦ σώματος, τὰ ἀξιώματα τῆς δικαιοσύνης, τῆς φιλίας, τῆς τιμῆς, τῆς καλῆς πίστεως, τῆς εὐγνωμοσύνης εἶναι δημῶδη, ἐπειδὴ οὐδὲν ὀφειλομεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅτινες εἶναι οὐδὲν, μετὰ τῶν ὁποίων οὐδεὶς κοινὸς δεσμὸς ἀγίτης καὶ ἐλπίδος μᾶς συνδέει, ὅτινες μέλλουσιν αὔριον νὰ ἐκμηδενισθῶσι, καὶ ὅτινες δὲν ὑπάρχουσιν ἤδη πλέον· ἐὰν τὸ πᾶν ἀποθνήσκει μεθ' ἡμῶν, τὰ γλυκέα ὀνόματα τέκνου, πατρὸς, φίλου, συζύγου εἶναι ἄρα ὀνόματα θεατρικὰ, τὰ ὁποῖα μᾶς ἀπατῶσιν, ἐπειδὴ ἡ φιλία ἢ ἐκ τῆς ἀρετῆς προερχομένη, δὲν εἶναι πλέον διαρκῆς δεσμὸς· ἐπειδὴ οἱ πατέρες μας, ὅτινες προηγήθησαν ἡμῶν, δὲν ὑπάρχουσι πλέον· ἐπειδὴ τὰ τέχνα μας δὲν θέλουσιν εἶναι οἱ διαδόχοι ἡμῶν· ἐπειδὴ τὸ μηδὲν, ὑπερ ὀφειλομεν νὰ εἴμεθα μίαν ἡμέραν, δὲν ἔχει συνέχειαν· ἐπειδὴ ἡ ἱερὰ κοινωνία τῶν γάμων εἶναι πλέον κτηνώδης τις ἔνωσις, ἐξ ἧς, διὰ συναρμολογήματος σκοτεινοῦ καὶ τυχαίου ἐξέρχονται ὄντα, τὰ ὁποῖα μᾶς ὁμοιάζουσι μὲν, ἀλλὰ δὲν ἔχουσιν ἄλλο κοινὸν μεθ' ἡμῶν εἰ μὴ τὸ μηδὲν.

Τί νὰ εἴπω ἀκόμη; ἐὰν τὸ πᾶν ἀποθνήσκει μεθ' ἡμῶν, τὰ οἰκιακά χρονικά, καὶ ἡ σειρὰ τῶν προγόνων ἡμῶν, εἶναι ἄρα σειρὰ χιμαιρικῆ, ἐπειδὴ δὲν ἔχομεν πάππους, καὶ ἐπειδὴ δὲν θέλομεν ἔχει ἀνεψιούς· αἱ περὶ ὀνόματος λοιπὸν καὶ ἀπογόνων ἐλπίδες εἶναι ἀνεμώλιοι· ἡ τιμὴ ἢ ἀποδομένη εἰς τὴν μνήμην τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν, εἶναι πλάνη παιδαριώδης, ἐπειδὴ εἶναι γελοῖον νὰ τιμῶμεν ὅτι δὲν ὑπάρχει πλέον· ἢ πρὸς τοὺς τάφους εὐλόγῃα, λαμπρότης τις χυδαία, ἢ κόνις τῶν πατέρων καὶ τῶν φίλων ἡμῶν, εὐτελής τις κόνις, τὴν ὁποῖαν πρέπει νὰ βίψωμεν εἰς τὸν ἄνεμον, καὶ ἥτις δὲν ἀνῆκει εἰς κανένα· αἱ τελευταῖαι θελήσεις τῶν ἀποθνησκόντων, αἱ τόσον ἱερὰ μετὰ τῶν βαρβαρωτέρων λαῶν, ὁ τελευταῖος ἤχος μηχανῆς διαλυομένης· καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ, ἐὰν τὸ πᾶν ἀποθνήσκει μεθ' ἡμῶν, οἱ νόμοι εἶναι δουλεία ἀνθρώτου· οἱ βασιλεῖς καὶ οἱ ἡγεμόνες φαντάσματα, τὰ ὁποῖα ἡ ἀδυναμία τῶν λαῶν ὑψωσεν ἢ διακαυσίον· ὁ νόμος τῶν γάμων ματαία τις ἀκρίβεια· ἢ αἰδῶς πρὸς τὴν τιμὴν καὶ τὴν εὐθύτην χίμαι-

ραι· αἱ αἰμομιζῖαι, αἱ πατροκτονίαι, αἱ φρικταὶ ἀπιστίαι παύσια τῆς φύσεως, καὶ ὀνόματα τὰ ὁποῖα ἡ πολιτικὴ τῶν νομοθετῶν ἐπενόησε.

Ἴδου τοῦ κατανατᾶ ἡ ὑψηλὴ φιλοσοφία τῶν ἀσεβῶν! Ἴδου ἡ δύναμις, Ἴδου τὸ λογικόν, Ἴδου ἡ σοφία, τὴν ὁποῖαν ἐπαινοῦσιν εἰς ἡμᾶς αἰωνίως· συμφωνήσατε μὲ τὰ ἀξιώματα αὐτῶν, καὶ εὐθὺς ὁ κόσμος ὅλος πίπτει εἰς φρικτῶδες χάος καὶ τὸ πᾶν συγχέεται ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ θλαί αἱ ἰδέαι τῆς κακίας καὶ τῆς ἀρετῆς καταστρέφονται· καὶ οἱ πλέον ἀπαραβίτατοι νόμοι τῆς κοινωνίας ἐξαλείφονται· καὶ ἡ διδασκαλία τῆς ἠθικῆς ἀπόλλυται· καὶ ἡ διοίκησις τῶν ἐπικρατειῶν καὶ τῶν βασιλείων δὲν ἔχει πλέον κανόνα· καὶ πᾶσα ἀρμονία τοῦ πολιτικοῦ σώματος κρημνίζεται· καὶ τὸ ἀνθρώπινον γένος εἶναι ἄθροισμα ἀνοήτων, βαρβάρων, ἀσελγῶν, τρελλῶν, πανούργων, ἀπηνῶν, ὅστινες δὲν ἔχουσι πλέον ἄλλον χαλινὸν παρὰ τὰ πάθη τῶν καὶ τὸν φόβον τῆς ἐξουσίας, οὐχὶ πλέον ἄλλον δεσμόν παρὰ τὴν ἀθρησκίαν καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν, οὐχὶ πλέον ἄλλον Θεὸν παρὰ ἑαυτοῦς. Ἴδου ὁ κόσμος τῶν ἀσεβῶν· καὶ ἐὰν τοῦτο τὸ φρικτῶδες τῆς πολιτείας σχέδιον σᾶς ἀρέσκη, σχηματίσατε, ἐὰν δύνασθε, κοινωνίαν τινὰ ἐκ τούτων τῶν τερατωδῶν ἀνθρώπων· ὅτι ὑπολείπεται νὰ σᾶς εἴπω εἶναι ὅτι πρέπει νὰ καθέξητε ἐν αὐτῷ μίαν θέσιν.

ΑΣΩΠΙΟΣ.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.)

Ἀσώπιος (Κωνσταντῖνος)· πολυμαθὴς καὶ φιλόλογος Ἕλληνας, γεννηθεὶς ἐν Ἡπείρῳ περὶ τὸ 1791, ὑπῆρξε περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ φιλολογικοῦ αὐτοῦ καδίου ἐκ τῶν πρώτων συντακτῶν τοῦ Λογίου Ἐρμου, συγγραμματος περιοδικοῦ, τὸ ὁποῖον ἐξήσκησε μεγάλην ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ἀναγέρσεως τῆς ἐλληνικῆς ἐθνικότητος· διωρίσθη κατὰ πρότερον καθηγητῆς τῆς ἐλληνικῆς φιλολογίας ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν Κορφῶν, συστηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Λόρδου Γιλφόρδ, καὶ κατεχώρισε πλῆθος ἀρθρῶν ἐν τῇ Ἰονίῳ Ἀνθολογίᾳ. Μετέβη μετὰ ταῦτα εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῶν Ἀθηνῶν, καὶ ἐνησχολήθη εἰς τὴν σύνταξιν τῶν πολυαριθμῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων, ἐκ τῶν ὁποῶν ἀριθμοῦνται τὰ ἐξῆς· Γραικικά μαθήματα, ἐν Βενετίᾳ 1818, ἀνώουμον. -- Ἐπιτομὴ τῆς ἐλληνικῆς ἱστορίας, ἐν Κερκύρα. Εἰσαγωγή εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Σύνταξιν, σύγγραμμα ὀκτώδης· Σύντακτικὸν δευτέρα περίοδος, τῆς ὁποίας ἡ ἐπιτομὴ, λεγόμενη Πρώτη Περίοδος, χρησιμεύει ὡς βᾶσις πρὸς διδασκαλίαν ἐν τοῖς πλε-

στοῖς τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων καθ' ἅπασαν τὴν Ἀνατολήν· Εἰσαγωγή εἰς τὸν Πίνδαρον, (ἐν Ἀθήναις, 1814. ἡμετέρας.) Ἱστορία τῶν Ἑλλήνων ποιητῶν καὶ συγγραφέων ἐν Ἀθήναις 1831. τόμ. 1. εἰς 8.

Σ. Σ. Περὶ τοῦ Πρωτάνευος τῶν συγχρόνων σοφῶν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος ἠδυνάμεθα νὰ γράψωμεν πλείωτερα, ὡς ἀκριβέστερον γινώσκοντες τὰ περὶ αὐτοῦ, ἀλλ' ἐπειδὴ γράφοντες περὶ ὁμογενῶν, καὶ μάλιστα συγχρόνων καὶ ὀφελῶν νὰ πλέξῃ τὸν σέφανον αὐτῶν, δὲν δύναται νὰ μὴ ἐξοικεῖται εἰς ὑπερβολὴν καὶ οὕτω νὰ διεγείρῃ τὸν φθόνον τῶν ἄλλων συγχρόνων. διὰ τοῦτο ἀρκούμεθα εἰς τὴν σύνοτον μὲν, ἀλλὰ περιεκτικὴν ταύτην μετάφρασιν, δεικνύοντες προσέτι εἰς τοὺς ὁμογενεῖς ἀναγνώστας, ὅτι ἤξισαν οἱ Εὐρωπαῖοι νὰ κατατάξωσιν ἐν τῇ χορείᾳ τῶν ἐπισήμων συγχρόνων ἀνδρῶν καὶ τοὺς ἡμετέρους.

Θ. ΦΑΡΜΑΚΙΔΗΣ.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.)

Φαρμακίδης (Θεόκλητος) θεολόγος καὶ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς ἑλλ. ἐκκλησίας, ἐχειροτονήθη διάκονος κατὰ τὸ 1802, καὶ μετὰ ἐννέα ἔτη (1811) χειροτονήθη ἱερεὺς ἐν Βουκορεσίῳ, μετέβη εἰς Βιέννην ὡς ἐφημέριος τῆς ἐκεῖ Γραικικῆς ἐκκλησίας. Ὑπῆρξεν εἰς ἐκ τῶν κυριωτέρων συνεργατῶν τοῦ Λογίου Ἐρμου, τὸ ὁποῖον εἶχε μεγάλην πολιτικὴν σπουδαιότητα κατὰ ταύτην τὴν ἐποχὴν. Κατὰ τὸ 1819 προσεκλήθη εἰς Κορφοῦς, ὑπὸ τοῦ κόμητος Γιλφόρδ, ὅστις ἐνεπιστεύθη κατ' ἀρχὰς τὴν τῆς θεολογίας ἔδραν καὶ τὸν ἔπεμψεν ἐπομένως ἰδίᾳ δαπάνῃ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Γοττίνης, ὡς σπουδαστὴν τῆς μεθόδου τοῦ διδάσκειν· εἰσῆλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅτε ἐξεβράχη ἡ ἐπανάστασις, ἀλλ' αἱ περιστάσεις τὸν ἠνάγκασαν ἐντὸς ὀλίγου νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Κορφοῦς, ὅπου ἐπανεῦρε τὴν ἔδραν του καὶ τὴν προσασίαν τοῦ Λόρδου Γιλφόρδ. Ἀνακλήθη εἰς τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὸ 1825 ὑπὸ τῆς προσωρινῆς κυβερνήσεως, ἐπεφορτίσθη μὲ τὴν σύνταξιν τῆς ἐπισήμου ἐφημερίδος, ἧτις ἐξεδίδετο ἐν Ναυπλίῳ ὑπὸ τὸ ὄνομα Γενικὴ ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος. Παρηγηκωνισμένος ἐπὶ Καποδιστρίου ὁ κύριος Φαρμακίδης, ἐτιμήθη κατὰ τὴν ἀφίξιν τῆς Βαυαρικῆς ἀντιβασιλείας διορισθεὶς γραμματεὺς τῆς ἱερᾶς Συνόδου, καὶ ἐπιφορτισθεὶς τὸν διοργανισμόν τῆς Ἑλλ. ἐκκλησίας, ἦλθεν ἔπειτα εἰς πόλεμον φανερόν πρὸς τὸ Ναπικὸν κόμμα, ἀντιπροσωπευόμενον ὑπὸ τοῦ Κ. Κωνσταντῖνου Οἰκονόμου, ὅστις τὸν

ἐκατηγόρησεν, ὅτι ἐν τῷ προσδιορισμῷ τῶν σχέσεων τῆς ἐκκλησίας μετὰ τοῦ Κράτους, ἐθύσασε τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς ἐκκλησίας· ὁ Κύριος Φαρμακίδης ἐδημοσίευσεν πρὸς ὑποστήριξιν τῶν φρονημάτων του πλῆθος συγγραμμάτων, τῶν ὁποῶν τὸ ἀξιολογώτερον εἶνε ὁ Ἀντίτομος ἢ περὶ Ἀληθείας, εἶδος ἀνασκευῆς τῆς συνοδικῆς πράξεως δηλ. τοῦ Τόμου, δι' οὗ ἡ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκκλησία ἀνεγνώρισε τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλληνικῆς ἐκκλησίας· ἐδημοσίευσεν ἐπίσης μίαν Βίβλον (ἱερὰν Γραφήν) μετὰ σχολίων εἰς 7. τόμους. Διωρίσθη καθηγητῆς τιλοῦχος ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῶν Ἀθηνῶν ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτοῦ. (1)

(Dictionnaire des Contemporains.)

ΠΕΡΙ ΚΙΝΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

ὑπὸ Α. Β.

Ραθυμίη ὑγραίνει καὶ ἀσθενὲς τὸ σῶμα ποιεῖ ἀτρεμίζουσα γὰρ ἡ ψυχὴ οὐκ ἀναλίσκει τὸ ὑγρὸν ἐκ τοῦ σώματος· πόνος δὲ ξηραίνει καὶ τὸ σῶμα ἰσχυρὸν ποιεῖ. (Ἱπποκρ. περὶ διαίτης). Ἡ ἀκίνησις λοιπὸν ἢ ὀκνηρία, κατὰ τὸν πατέρα τῆς Ἱατρικῆς Ἱπποκράτην, καθιστᾷ τὸ σῶμα ὑγρὸν καὶ νοσηρὸν· ἡ δὲ κίνησις καὶ ὁ κόπος ξηρὸν καὶ εὐρωσον. Ἡ κίνησις ὅμως, διὰ νὰ ἦναι ὠφέλιμος, πρέπει νὰ κανονίζεται καὶ ποιικιλλῆται κατὰ τὰς διαφόρους περιστάσεις.

Ἡ κίνησις διαιρεῖται εἰς ἐνεργητικὴν καὶ παθητικὴν.

Α'. Ἐνεργητικὴ. 1. Ταχύνει αὕτη τὴν κυκλοφορίαν, καὶ τὰς κινήσεις ἐπομένως τῆς καρδίας, κατὰ λόγον τῆς ἐντάσεως, τῆς διαρκείας αὐτῆς καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κατ' αὐτὴν ἐργαζομένων μυῶν. 2. Αὐξάνει τὴν κατανάλωσιν τοῦ ἀνθρακος ἐν τῷ αἵματι, κατὰ λόγον τῆς ἐνεργείας τῶν μυῶν, ὅθεν καὶ τὴν γενικὴν θερμότητα τοῦ σώματος.

Ἡ μὲν μετρία κίνησις ἐστὶν ἀναγκαία καὶ ἀναπόφευκτος τῷ ἀνθρώπῳ· διότι συντελεῖ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ νοῦς, προσεβνεί ἀνάλογον ἀνάπτυξιν τοῦ μυϊκοῦ συστήματος, καὶ ἐμβάλλει ἰσχὺν εἰς κράσιν ἐξησθενημένην· διεγείρει τὴν ὄρεξιν καὶ ἐνισχύει τὴν κυκλοφορίαν καθ' ἅπαντα τὰ μέρη, καὶ προλαμβάνει ὑπεραιμίας· τέλος διατηρεῖ θερμότητα γλυκεῖαν καὶ εὐάρεσον ἐπὶ τοῦ δέρματος. Ἄλλ' ὅπως παραγάγῃ τ' ἀποτελέσματα ταῦτα, μὴ ἔστω ἡ κίνησις συνεχὴς, ἀλλὰ παρακολουθεῖσθω ὑπὸ ἀναπαύσεως ἅμα τῇ ἐμφανίσει μικροῦ κόπου.

(1) Σ. Σ. καταγινόμενος περὶ τὸ συγγράφειν δὲν ἠδυνήθη νὰ διδάξῃ.

Ἡ δὲ ὑπέρμετρος κίνησις παράγει δυσάρεστα ἐπὶ τῆς ὑγιείας ἀποτελέσματα· διότι ἐπιταχύνει τὰ μέγιστα τὴν κυκλοφορίαν, αὐξάνει τὴν θερμότητα, καὶ καταναλίσκει πλείω ποσότητα τοῦ κατὰ φύσιν ἀνθρακος· παρακολουθεῖται ὑπὸ κοπώσεως, ὡς ἐκ τῆς, διὰ τὴν ἀδιάκοπον συστολὴν τῶν μυῶν, ἐξαντλήσεως τοῦ νευρικοῦ συστήματος. Ἀποτέλεσμα δὲ ταύτης ἐστὶν ἴσχαναις διὰ τὴν κατανάλωσιν τῆς πιμελῆς τοῦ σώματος, ἀτονία, μαρασμὸς κτλ.

Ἡ δὲ ἀνεπαρκὴς κίνησις, εἰ μὲν συνδυάζεται μετ' ἐλαχίστης τροφῆς, δὲν ἐνεργεῖ ἐπαισθητῶς ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ· εἰ δὲ ἡ τροφή ἐστὶ ἀφθονος, τότε συλλέγεται πιμελὴ, ἡ εὐσαρκία αὐξάνει πρὸς δὲ καὶ πλεονασμὸς οὐρικών ἀλάτων ἐν τῷ αἵματι, ἐξ οὗ διαθέσεις πρὸς ἀρθρίτιν καὶ πρὸς λιθίαν· οἱ μὲν ἀργούσι, καὶ αἱ ἴνες αὐτῶν αἰ μυϊκαί, διὰ τε τὴν ἀργίαν καὶ διὰ τὴν μεταξὺ αὐτῶν πιμελὴν, ἀτροφοῦσιν.

Εἰς τὰς ἐνεργητικὰς κινήσεις ὑπάγεται ἡ βᾶσις, τὸ πῆδημα, ἡ θήρα, ὁ χορὸς κ.τ.λ.

Β. Κινήσεις παθητικαί.

α'. Ὁ διάπλους. Διὰ τῆς ἀναπνοῆς τοῦ θαλασσίου ἀέρος, τῆς μεταβολῆς τοῦ κλίματος, τῶν κινήσεων τοῦ πλοῦτος κλ. εἶναι εὐχάριστος καὶ ὠφέλιμος· ἀπαιτοῦνται ὅμως κινήσεις ἐνεργητικαί συγχρόνως· ἐντεῦθεν οἱ ναυτικοὶ διὰ τε τὰ εἰρημμένα καὶ διὰ τὰς διαφόρους αὐτῶν κινήσεις καὶ ἐργασίας, ἔχουσιν ἀκμίας τὴν ὄρεξιν καὶ τὰς δυνάμεις αὐτῶν (1)

β'. Τὸ ὄχημα. Ἡ διὰ τοῦ ὀχήματος κίνησις ἐνισχύει ἐν γένει τὴν πέψιν καὶ ὠφελεῖ ἰδίως τοὺς νευρικοὺς καὶ εὐερεθίστους. εἰς δὲ τὰς ὀργανικὰς νόσους τῆς καρδίας ἡ διὰ τοῦ ὀχήματος κίνησις εἶναι ἐξαιρετος. Ἀπαγορεύεται δὲ, καὶ μάλιστα ἡ ταχέως γινομένη, ταῖς ἐχυμονούσαις, καὶ ταῖς πάσχουσι νόσους τῆς κύστεως καὶ τῆς μήτρας, ὅταν δηλ. αὕτη ἢ βία καὶ ἐπάγῃ κλονισμούς.

γ'. Ἡ ἵππασία. Ἡ ἵππασία εἶναι ὠφέλιμος· τὸ δὲ καλπάζειν (galop), διὰ τοὺς ὁποῖους ἐπάγει κλονισμούς, βλάπτει τοὺς πάσχοντας ὑπο χρονίων νόσων τῆς κοιλίας, τῶν πνευμόνων καὶ τῆς καρδίας.

Ἡ ἵππασία εἶναι ἐξαιρετος διεγερτικὸν τῶν πεπτικῶν λειτουργιῶν. Ἀπαγορεύεται ὅμως ἅμα μετὰ τὸ φαγεῖν, διότι τότε ἐπέργεται δυσπεψία ἢ καὶ ἀπεψία. Ἄλλως τε ἡ ἵππασία συντελεῖ εἰς τὴν καλὴν αἱματοποίησιν, καὶ ὑπαγορεύεται εἰς ἄτομα ἕξως ἀσθενοῦς καὶ λεπτοφυοῦς, καὶ εἰς κράσιν λεμφατικὴν. Ἡ συχνὴ

(1) Ὁ διάπλους ἐστὶν ὠφέλιμος καὶ ἐπὶ διαφόρων νόσων, ὡς ἐπὶ τῆς πνευμονικῆς φυματώσεως καὶ ἄλλων.

δὲ ἱππασία προδιαθέτει ἀφ' ἑτέρου εἰς τινα νοσήματα, οἳ εἰσιν αἱ κήλαι, αἰκισοκήλαι, οἱ κισσοὶ τῶν κατωτέρων ἄκρων καὶ αἱ αἰμορροΐδες.

Ἱστορικαὶ σημειώσεις περὶ Ἱεροσολύμων.

Ὁ θεόπνευστος ἱστορικὸς ἀληθῶς περὶ τῶν Ἱεροσολύμων εἶπεν. «Οἱ δούλοι σου ἐπὶ τοῖς ἔρειπλοις αὐτῆς χαίρουσι, καὶ ἐπὶ τῇ κόνει αὐτῆς ἀρέσκονται.» Καίπερ δὲ ἄσχημος καὶ ἐκπεπτωκυῖα νῦν, ἠρειπωμένη καὶ ἔρημος, δὲν δύναμεθα νὰ λησμονήσωμεν ὅτι ἡ Σιών ὑπῆρξεν ποτε τὸ ἐκλεκτὸν τοῦ Θεοῦ ὄρος, τὸ ἄκρον αὐτῆς καλλονῆς καὶ ἡ χαρὰ πάσης τῆς γῆς. Ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων ἐξῆλθεν ὁ λόγος τοῦ Νόμου, πάντα τὰ ἔθνη ἀνέβαινον ἐκεῖ ἵνα προσκυνήσωσιν ἐντὸς τῶν πυλῶν τῆς· ὁ Δαβὶδ, ὁ ἀγαπητὸς τοῦ Θεοῦ, ἐβασίλευσεν ἐνταῦθα ἐπὶ τοῦ λαοῦ Ἰσραὴλ, ἡ δὲ λύρα αὐτοῦ ἀντήχησεν ἐπὶ τοὺς ἱεροὺς αὐτῆς λόφους. Ἡ δρατὴ δόξα τοῦ Κυρίου ἔλαμψεν ἐν τῷ περικαλλεῖ αὐτῆς Ναφ, καὶ πρὸ πάντων, ἐπὶ τοῦ ἁγίου τούτου ὄρους ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἔχουσε τὸ τιμιώτατον αὐτοῦ αἷμα, εἶτα ῥήξας τὰ δεσμά τοῦ τάφου, ἠγγέρθη ἐκ νεκρῶν καὶ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανοὺς.

Ἐν Ἱεροσολύμοις προσέτι ἐκηρύχθη τὸ πρῶτον εἰς τοὺς ἁμαρτωλοὺς μετάνοια καὶ ἄφεσις τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν, ἐν τῷ ἐνδόξῳ ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ· αὕτη ἡ πόλις ἐξελέχθη ὑπὸ τῶν προφητῶν καὶ Ἀποστόλων, ὡς τύπος «ἡ μεγάλη ἐκείνη πόλις, ἡ νέα Ἱερουσαλὴμ, ἡ ὡς ὁ ἱερός Παῦλος λέγει «ἡ ἄνω Ἱερουσαλὴμ.»

Εἰς τὸν Χριστιανὸν ἀναγνώστην πᾶσα ἀναπόλησις τῆς παρούσης λυπηρᾶς καταστάσεως τῆς ἐξόχου ταύτης πόλεως ἀνακαλεῖ τοὺς προφητικὸς λόγους τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν. «Ἰδοὺ ὁ οἶκός σου ἐγκατελείφθη ἔρημος εἰς σέ! » Ἀλλ' ἐνῶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην τὰ Ἱεροσολύμα εἶναι τοῖς πᾶσι τρομερὰ πρόβλημα τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἀπιστίας καὶ τῆς καταχρήσεως τῶν μεγάλων προνομίων, ὑπ' ἄλλην ἔποψιν δύναται νὰ ὑπενθυμίῃ εἰς ἡμᾶς τὴν φιλανθρωπίαν ἐκείνην ἧτις ὑπερέχει τῶν ἁμαρτιῶν μας· ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ὁδηγεῖ ἡμᾶς νὰ πιστεύωμεν καὶ νὰ προσδοκῶμεν ἡμέραν συγχωρήσεως καὶ εἰρήνης διὰ τὴν Σιών «ὅταν ἡ Ἱερουσαλὴμ ἀνεγερθῇ ἐκ τῆς κόνεως καὶ ὑψωθῇ κτλ.» Τὰ Ἱεροσολύμα ὑφείλουσι τὴν ἀρχὴν αὐτῶν εἰς Μελχισεδέκ, ἐὰν δὲ τοῦτο οὕτως ἔχη, πρέπει νὰ ἐθεμελιώθησαν 2,000 ἔτη πρὸ Χριστοῦ. Ἡ μεγαλοπρέπεια τῆς πόλεως ταύτης ὑφείλεται εἰς τὸν Βασιλέα Σολομῶντα, υἱὸν

καὶ διάδοχον Δαβὶδ, ὅστις ἐκόσμησεν αὐτὴν διὰ μεγαλοπρεπῶν κτιρίων καὶ πρὸ πάντων διὰ Ναοῦ, τὸν ὅποιον οὐδεὶς ἄλλος οὔτε ὑπερέβη οὔτε θέλει ὑπερβῆ κατὰ τὴν λαμπρότητα καὶ μεγαλοπρέπειαν.

Ἀνάστασις τοῦ σώματος.

Ἐν τῷ οὐρανῷ ὑπάρχουσι τρεῖς ἐνώματα κατοικοὶ, ὁ Ἐνώχ, ὁ Ἡλίας, καὶ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Χριστὸς· ὁ πρῶτος πρὸ τοῦ νόμου, ὁ δεῦτερος ἐπὶ τοῦ νόμου, ὁ τρίτος ἐπὶ τοῦ Εὐαγγελίου· καὶ οἱ τρεῖς δὲ οὗτοι ὑπὸ διάφορον εἶδος μεταστάσεως. Ὁ εὐλογητὸς ἡμῶν Σωτὴρ ὕψωσεν ἑαυτὸν εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ ὑπὲρ τούτους διὰ τῆς ἀμέσου αὐτοῦ δυνάμεως· οὗτος ἀνέβη ὡς υἱός, αὐτοὶ δὲ ὡς δούλοι· οὗτος ὡς θεός, αὐτοὶ ὡς πλάσματα. Ὁ Ἡλίας ἀνέβη διὰ τῆς δρατῆς ὑπουργίας τῶν Ἀγγέλων· ὁ Ἐνώχ, ἀνεπαισθῆτως. Διατί, ὦ Θεέ, ἔπραξας τοῦτο, εἰμὴ ἵνα δώσης ἡμῖν ἰδέαν τινὰ τοῦ τί θέλομεν εἰσθαι; ἵνα δηλώσης ἡμῖν ὅτι ὁ οὐρανὸς οὐδέποτε ἐκλείσθη εἰς τοὺς πιστοὺς; ἵνα δώσης ἐχέγγυον περὶ τῆς μελλούσης δόξης τοῦ θνητοῦ τούτου καὶ φθαρτοῦ μέρους ἡμῶν· καὶ προσέτι ὅταν κατέλθῃ, ὦ Σῶτερ, ἐκ τοῦ οὐρανοῦ μετὰ κραυγῆς τῆς φωνῆς τοῦ Ἀρχαγγέλου; καὶ τῆς σάλπιγγος τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες καὶ περιλειπόμενοι θέλομεν συναληφθῆ μετὰ τῶν ἀνεγερθέντων σωμάτων τῶν ἁγίων σου εἰς τὰ νέφη, ἵνα σὲ συναπαντήσωμεν εἰς τὸν ἀέρα, ἵνα κατοικήσωμεν παρὰ σοὶ ἐν δόξῃ;

Περὶ καθαροῦ ἀέρος.

Ἡ ἀλήθεια ὅτι ἡ νόσος εἶναι πολὺ καινότερα εἰς τοὺς πένητας ἢ εἰς τοὺς πλουσίους, καὶ ὅτι ἡ μεγαλειτέρα διάρκεια τῆς ζωῆς τῶν βιομηχάνων (ἐμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν τέκνων) δὲν εἶναι πλέον τοῦ ἡμίσεος τῆς τῶν πλουσίων, ἔπρεπε νὰ διεγείρῃ εἰς τοὺς πρῶτους τὴν προσπάθειαν τῆς βελτιώσεως αὐτῶν ὅπως ἀποτρέψωσι τὰ αἴτια τοιούτων φρικτῶν ἀποτελεσμάτων. Ἐὰν ἡ σύζυγος ἢ τὰ τέκνα ἐργάτου τινὸς ἀσθενήσωσιν, αὐτὸς περιπίπτει εἰς δαπάνην, θυσιάζει χρόνον καὶ ἀνησυχίαν ὅπως ἐπιτύχῃ τὴν θεραπείαν τῆς υγείας τῶν ἀλλὰ διὰ τὴν ἀμάθειάν του δὲν διακρίνει οὗτος ὡς αἴτιον τῆς ἀσθενείας τὴν ἔλλειψιν καθαριότητος ἢ ἀέρος εἰς τὸ κατάλυμα αὐτοῦ ἢ τὴν ὑπαρξίν ῥύπου καὶ ἀκαθαρσίας ἐν τῇ συνοικίᾳ αὐτοῦ, ἢ ὅποια ἐκπέμπει δηλητηριώδεις ἀναθυμιάσεις καὶ προξενεῖ πυρετοὺς καὶ ἀσθενείας εἰς τοὺς ἐκτεθειμένους εἰς αὐτάς. Προσέτι δὲ ἔτις φε-

λοπονίας, οἰκονομίας, τάξεως ἢ καθαριότητος, πολὺ συντίθουσιν εἰς τὴν θεραπείαν τῶν ὑπαρχόντων κακῶν, καὶ καθιστῶσι τὴν ταπεινότεραν καλύβην, κατοικίαν οἰκιακῆς εἰρήνης καὶ εὐδαιμονίας. Ἐὰν τις εἶναι δυστυχῆς ἐν τῷ οἴκῳ του, οὔτε ἐκτὸς τούτου δύναται νὰ ῥῆται εὐτυχῆς, καὶ περ βυθιζόμενος πολλὰς εἰς ἀσπίαν καὶ πονηρίαν, ὅπως ἀνεύρῃ πρόσκαιρον λήθη τῶν πικριῶν αὐτοῦ καὶ τοῦ αἵτου τῶν εἰς δὲ τὰ τέκνα του ἢ ἐπιθλαθῆς τῶν ἔξεων αὐτοῦ ἐπιβροχῇ καὶ τὸ οἰκιακὸν παράδειγμα ἀντίκεινται σταθερῶς εἰς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Σχολείου καὶ τῆς ἐκκλησίας.

ΦΙΛΟΠΟΝΙΑ.

Ὁ κῆμος, ἐν ᾧ ὑπάρχουμεν, καὶ πάντα τὰ περὶ ἡμᾶς ὑπενθυμίζουσιν ἡμῖν τὴν ἀδιάκοπον ἀνάγκην τῆς ἐργασίας· καθότι ἂν καὶ ἡ γῆ διὰ τῆς εὐλογίας τοῦ παντοδυναμοῦ παράγει τροφὴν ἀρκετὴν εἰς τὸν ἄνθρωπον καὶ τὰ ἐπ' αὐτῆς κατοικοῦντα διάφορα ζῶα, ὅμως ἄνευ τῆς ἐργασίας ταχέως ἤθελε καταντήσῃ ἔρημος κεκαλυμμένη μὲ ἄγρια χόρτα καὶ ἀκάνθας.

Ἐκτὸς τῆς τροφῆς καὶ τῆς ἐνδυμασίας, ἡ φύσις ἡμῶν ἀπαιτεῖ νὰ προμηθευώμεθα καταφύγιον κατὰ τῆς δριμύτητος τοῦ καιροῦ· αἱ ἀνάγκαι δὲ αὗται ἀδιάκοπως ἀναγκάζουσιν ἡμᾶς εἰς ἐνέργειαν ἧτις συντελεῖ ἐξίσου εἰς τὴν εὐτυχίαν καὶ τὴν υγείαν ἡμῶν.

Ἡ μετρία ἐργασία βοηθεῖ τὴν ἐλευθέραν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος, καὶ κωλύει τὴν ἀταξίαν τὴν ὀπιαν ἢ ὀκηρία ἠδύνατο νὰ προσενηση. Ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἐργάζεται τρώγει τὸν ἄρτον του μὲ ὄρεξιν, τῆς ὁποίας στερεῖται ὁ ἠδυπαθὴς καὶ ὁ ὀκηρός· ὁ ὕπνος του εἶναι γλυκὺς, ἡ δὲ ἀνάπαυσις του ἀτάραχος· ἡ ζωὴ αὐτοῦ, ἐὰν κυβερνᾶται ὑπὸ τοῦ ἀληθοῦς τῆς θρησκείας πνεύματος, εἶναι ἡσυχος, καὶ αὐτὸς ἄφροντις.

Ἡ φιλοπονία ἀνταμειβεταὶ κατὰ πολλοὺς τρόπους· ἡ χεὶρ τοῦ ἐπιμελοῦς κατεργάζεται πλοῦτον· ὅστις συναθροίζει τὸ θέρος εἶναι συνετός· ἀλλ' ὅστις κοιμάται κατὰ τὴν συγκομιδὴν προξενεῖ εἰς ἑαυτὸν αἴσχος.

Ἡ διαφορὰ τῆς ἐκ τοῦ ὕπνου ἐγέρσεως τὴν πρῶταν μετὰ τῆς 5ης ἢ τῆς 7ης ἐν διαστήματι τεσσαράκοντα ἐτῶν, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι κατακλίνεται τις πάντοτε κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν, ἀναθαίνει εἰς 29,000 ὥρας, ἢ τρία ἔτη, 121 ἡμέρας καὶ 16 ὥρας, αἱ ὅποια ἤθελον προσθέσει 8 ὥρας τὴν ἡμέραν ἀκριβῶς ἐπὶ 10 ἔτη· ὥστε ἤθελεν εἰσθαι τὸ αὐτὸ ὡσανεὶ προσετίθεντο 10 ἔτη εἰς τὴν ζωὴν ἡμῶν, εἰς τὸ διάστη-

μα τῶν ὀπιῶν ἠδυνάμεθα νὰ διαθέσωμεν 8 ὥρας καθ' ἑκάστην ἡμέραν εἰς ἐπωφελεῖς πράγματα πρὸς βελτίωσιν ἡμῶν.

Πρὸς τοῦτοις ἡ φιλοπονία γλυκαίνει τὴν ζωὴν ἡμῶν. Ἡ κατοικία τοῦ φιλοπόνου ἀνδρὸς εἶναι συνήθως ἀναπαυτικὴ καὶ καθαρὰ· ἡ δὲ ἐπιμελής γυνὴ εἶναι ὄντως ἀληθῆς συμβοηθὸς αὐτοῦ· ὅτι δὲ ἐκεῖνος εἶναι εἰς τὴν ἐργασίαν του, εἶναι αὕτη εἰς τὴν οἰκογένειάν της, ἡ σχολημένη πάντοτε νὰ ἐπισκευάζῃ καὶ νὰ κατασκευάζῃ τὰ πλεῖστερα τῶν ἐνδυμάτων αὐτῶν. Ὅταν καλὴ τις ἐργασία καταντήσῃ συνήθως, προβαίνει τότε εὐκόλως καὶ εὐαρέστως· καθότι ἡμεῖς τοσοῦτον ὑπείκομεν εἰς τὴν συνήθειαν, ὥστε ἀνάγκη νὰ προσέχωμεν πολὺ ἵνα αἱ ἔξεις ἡμῶν ᾖναι καλαί.

Εἰς τὴν ζωὴν ὅμως ταύτην πρέπει νὰ περιμένωμεν καὶ δυσκολίας αἱ ὅποια εἶναι ἀναγκαῖαι· ἡ καθιστῶσιν ἡμᾶς δραστηρίους πρὸς ἐργασίαν. Ἡ σταθερὰ ἀρχὴ τῆς αὐτοσυντηρήσεως εἶναι ἐντιμος εἰς τὸν ἄνθρωπον· ὅσον ταπεινὴ καὶ ἂν ᾖναι ἡ θέσις του ἐν τῷ βίῳ, αὕτη ἀνυψώνει τὴν ὑπόληψιν αὐτοῦ ἐν τῇ κοινωνίᾳ, καὶ δὲν βραδύνει νὰ στεφανωθῇ μὲ τὴν ὀφειλομένην αὐτῷ ἀμοιβήν.

• Ἀρχὴ δὲ τοῖ ἡμῖσι τοῦ πάντος.

Ἡ σπουδὴ τῆς φύσεως καὶ ἡ ὀφέλιμος αὐτῆς ἐπιβροχῇ.

Εἰς ἐκείνους, ὅτινες ζῶσιν ἐν τῇ ἐξοχῇ, προθύμως ἠθέλομεν συστήσει τὴν σπουδὴν μέρους τινὸς τῆς φυσικῆς ἱστορίας. Πέριξ αὐτῶν δένδρα κυμαίνονται, ἄνθη ἀνθοῦσι, πτηνὰ κελαδοῦσι καὶ ἔντομα ἔρπουσι. Καὶ αὐτὰ τὰ καθ' ὁδὸν μικρὰ χαλκία περιέχουσιν ἱστορίαν τινὰ τοῦ παρελθόντος. Ὁ ῥύαξ, ὅστις ῥέει παρ' αὐτοῦ, ἔχει τὰ ὄστρακα αὐτοῦ καὶ τὰ ζωόφυτα προσηρμυσμένα λίαν θαυμασῶς εἰς τὸ στοιχειῶν τῶν, καὶ κατασκευασμένα λίαν ἄρμολῶς πρὸς ζωὴν καὶ θρέψιν· ὁ Θεὸς ἐποίησεν ἅπαντα ταῦτα καὶ τὰ ἐκέρυξε καλά, ἡμεῖς δὲ πρέπει μόνον νὰ ἐξετάζωμεν αὐτά, ἵνα μάθωμεν πόσον εἶναι ἀξιοθαύμαστος ὁ δημιουργὸς αὐτῶν.

Ἐπάρχει τι γλυκὺ καὶ εὐαρέστον εἰς τὴν σπουδὴν τῆς φύσεως, τοσοῦτον δὲ θαυμασῶς ἐπενεργεῖ τοῦτο εἰς τὰς σκέψεις ἡμῶν, ὥστε ἱατρὸς τις ἀποφαίνεται ὅτι καθ' ἑλπὴν τὴν μακρὰν αὐτοῦ πείραν μετὰ τῶν παράφρονων οὐδέποτε ἀπήντησεν εἰς τινὰ φυσιολόγον. Ἐπάρχουσι προσέτι πολλοὶ κλάδοι τῆς φυσικῆς ἱστορίας, οἱ ὅποιοι ἀφορῶσι τὴν φυσικὴν ἡμῶν ἀνάπαυσιν καὶ εὐημερίαν καὶ δύνανται νὰ ὑπηρέτησωσι τὰς συνήθει ἡμῶν χρείας.

Ὁ καλὸς βοτανικὸς δύναται νὰ δεῖξῃ εἰς τοὺς περὶ αὐτὸν πένητας πολλὰς ρίζας καὶ ἄλλα μέρη διαφόρων φυτῶν, τὰ ὁποῖα δύναται νὰ χρησιμεύσωσιν ἐν ὧραις ἀνάγκῃς· καὶ δύναται νὰ ἀποκλείσῃ ἀπὸ τῆς ἰατρικῆς χρήσεως τινὰ ἐξ ἐκεῖνῶν τῶν ἀπλῶν βοτάνων ὅσα μεταχειρίζονται εἰς τὰ χωρία, καὶ τὰ ὁποῖα εἶναι βεβαίως ἐπιβλαβῆ καὶ πολλάκις λίαν ἐπικίνδυνα εἰς τὸν πάσχοντα ὅταν δίδονται ἀνευ διαγνώσεως τῆς ἀσθενείας.

Κυρία τις ἐνήργησέ ποτε ὕγεινήν καὶ περιεργὸν καινοτομίαν εἰς πτωχοκομείον τι, καταπέισασα τοὺς κατοίκους νὰ μεταχειρίζονται κλίνας πεπληρωμένας φύλλων φηγοῦ κατὰ τινὰ συνήθειαν τῆς Γαλλίας ἐν τισι τόποις.

Ἐστῶσαν δὲ ὁποιαδήποτε αἱ γνώσεις τὰς ὁποίας ἔχομεν, ἡμεῖς δυνάμεθα νὰ καταστήσωμεν αὐτὰς καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ὠφελίμους ἐὰν ὦμεν διατεθειμένοι εὐνοϊκῶς ἐπ' ἀγαθῶν αὐτῶν.

Δημόσια Λουτρά καὶ Πλυτήρια.

Μεταξὺ τῶν πολλῶν βημάτων, ἅτινα τὸ δρᾶσθριον τῆς καλοκάγαθίας πνεῦμα ἐποίησεν πρὸς τὴν βελτίωσιν τῆς καταστάσεως τῶν κατωτέρων κλάσεων, ὀλίγα ἐφάνησαν συντελέσαντα εὐδύτερον εἰς τὴν ὠφέλειαν αὐτῶν (τῶν κλάσεων) παρὰ τὴν σύστασιν Δημοσίων Λουτρῶν καὶ Πλυτηρίων (Πλυσταριῶν). Ὡς γνωστὸν, ἡ ἡμέρα τῆς πλύσεως εἶναι ἡμέρα ἀνησυχίας ἐν τῇ οἰκίᾳ παντὸς πολίτου ὑποκειμένου εἰς αὐτήν, μεθ' ὅλων τῶν εὐκολιῶν τὰς ὁποίας παρέχουσι τὰ κατάλληλα πρὸς τοῦτο μέσα· ἀλλ' εἰς τὸν τεχνίτην τὸν ἔχοντα ἐν καὶ μόνον δωματίον εἶναι βέβαιον δυστόχημα, καὶ ὅμως πρέπει νὰ ὑποφέρηται, ἐν ᾧ μάλιστα οὐδεμία φρόνιμος καὶ οἰκονόμος γυνὴ δίδει τὰ ἐνδύματα εἰς πλύστριον. Τὰ δημόσια Πλυτήρια τὰ ὁποῖα συντελοῦσιν ἵνα ἡ φιλόπονος γυνὴ πλύνῃ μόνη τὰ ἐνδύματά εὐδην καὶ ἀνευ ἐνοχλήσεως εἰς τὴν σύζυγον καὶ τὴν ὅλην οἰκογένειαν, εἶναι ἀληθῶς εὐεργετικὰ καταστήματα.

Τὰ δημόσια λουτρά προσέτι εἶναι πολὺ ἀξιόσυστατα ὡς συντείνοντα εἰς τὴν ἀτομικὴν καθαριότητα καὶ οὐ μόνον ἀνάπαυσιν παρέχοντα εἰς ἐκεῖνους, ὅστινες μεταχειρίζονται αὐτὰ, ἀλλὰ καὶ ἐνδυναμοῦντα τὸ σῶμα κατὰ τῆς ἀσθενείας. Ὀλίγοι ἴσως τῶν ἀναγνωστῶν ἡμῶν ἀγνοοῦσι τὴν ἀλήθειαν ὅτι ἡ ἔλλειψις καθαριότητος ἐπιφέρει οὐ μόνον φυσικὴν ἀλλὰ καὶ ἠθικὴν ἔκπτωσιν.

Τυρὸς κατασκευαζόμενος ἐκ γεωμήλων.

Λέγεται ὅτι εἰς τὴν Θουρηγγίαν καὶ μέρος τῆς

Σαζωνίας κατασκευάζεται τυρὸς καλῆς ποιότητος ἐκ γεωμήλων κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον. Ἀφοῦ συναχθῆ ἡ ποσότης τῆς καλῆς ποιότητος γεωμήλων, προτιμουμένων τῶν τοῦ λευκοῦ εἶδους, βράζονται ἐντὸς λέβητος, ἀφοῦ δὲ ψυγρῶνθῶσι, ἀποφλοιοῦνται καὶ γίνονται σαρκώδης πόλτος διὰ τοῦ ζύστρου εἴτε διὰ τοῦ ἰγδίου. Εἰς πέντε λίτρας ἐκ τοῦ σαρκώδους αὐτοῦ πόλτου, ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ ᾔηται ὅσον τὸ δυνατόν ὁμοίμορφος, προστίθεται μίαν λίτρα ὀξυνοῦ γαλακτος, καὶ ἡ ἀναγκαία ποσότης ἁλατος· τὸ ὅλον συζυμοῦται, τὸ δὲ μίγμα καλύπτεται καὶ ἀφήνεται ἐπὶ τρεῖς ἢ τέσσαρας ἡμέρας κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ἔτους. Ἐπειτα ζυμοῦται ἐκ νέου, καὶ ὁ τυρὸς τίθεται εἰς μικρὰ καλάθια ἕως οὗ ἐκλείψῃ ἡ περιττὴ ὕγρασις, καὶ ἔπειτα τοποθετεῖται κατὰ σειρὰν εἰς μεγάλα δοχεῖα ὅπου πρέπει νὰ μείνῃ ἐπὶ δεκαπέντε ἡμέρας. Ὅσον παλαιότερον γίνεται ὁ τυρὸς οὗτος, τοσοῦτον καλλιτέρα εἶναι ἡ ποιότης αὐτοῦ. Τρία εἶδη αὐτοῦ κατασκευάζονται. Τὸ πρῶτον, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ κοινότατον, κατασκευάζεται κατὰ τὴν ἀνωτέρω σημειωθείσαν ἀναλογίαν· τὸ δεύτερον διὰ 4 μερῶν γεωμήλων καὶ ἐνὸς πηκτοῦ γαλακτος· τὸ τρίτον διὰ δύο μερῶν γεωμήλων καὶ τεσσάρων βοείου ἢ προβατίνου γαλακτος· ὁ τυρὸς αὐτὸς ἔχει μάλιστα τὸ πλεονέκτημα ὑπὲρ πᾶν ἄλλο εἶδος ὅτι δὲν γεννᾷ σκώληκας καὶ διατηρεῖται χλωρὸς διὰ πολλὰ ἔτη, ἀρκεῖ μόνον νὰ τεθῆ εἰς στεγνὴν θέσιν καὶ εἰς καλῶς κεκλεισμένα ἀγγεῖα.

(Club.) ΛΕΣΧΗ.

Λέξις Ἀγγλική, τῆς ὁποίας ἡ καταγωγή εἶναι, ἀβέβαιος, καὶ εἰς τὴν ὁποῖαν ἐτυμολόγοι τινὲς παρετήρησαν διαφοράν τινα τῆς Γαλλικῆς λέξεως **Globe**, σημαίνει ἐν Ἀγγλίᾳ ἑταιρίαν ἀνθρώπων, συνεργουμένων καθ' ὄρισμένης ἡμέρας, εἴτε ἵνα συνευωχῶνται, εἴτε ἵνα ἀναγινώσκωσι τὰς δημοσίας ἐφημερίδας, εἴτε ἵνα συνδιαλέγονται περὶ πολιτικῶν ἢ ἰδιωτικῶν ὑποθέσεων, ἐπιστημῶν, καὶ λοιπῶν· ὑπάρχουσι Λέσχαι ἅς τὰς ὀνομάσωμεν οὕτω, δι' ὅλας τὰς τάξεις καὶ δι' ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα, διὰ τοὺς λόρδους, διὰ τοὺς τεχνίτας, διὰ τοὺς ἐκκλησιαστικούς, διὰ τοὺς στρατιωτικούς, διὰ τοὺς περιηγητάς, διὰ τοὺς ἱππεραστὰς κ.τ.λ.π. Ἡ πρώτη σύστασις τῶν Λεσχῶν ἐγένετο κατὰ τὸν δέκατον ἑβδόμον αἰῶνα. Ὁ Ἀδδισων ἐν τῷ Παρατηρητῇ ἐξέδωκε περιγραφὴν ἀξιόλογον τῶν λεσχῶν τοῦ καιροῦ του. Ἀπὸ τῆς Ἀγγλίας ἡ χρῆσις τῶν λεσχῶν μετηνέχθη εἰς πολλοὺς ἄλλους τόπους· συνεστήθησαν πρὸ πάντων πολυαριθμῶν ἐν ταῖς Ἡνωμέναις πολιταίαις

ἐν Γαλλίᾳ ὠργανίσθησαν ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ τελευταίου αἰῶνος λέσχαι ἀνάλογοι πρὸς τὰ **Clubs** τῆς Ἀγγλίας· ἀλλὰ δίδουσι μᾶλλον τὸ ὄνομα κύκλοι εἰς τὰς μὴ πολιτικὰς λέσχας καὶ ἐπιφυλάττουσιν ἰδίως τὸ ὄνομα **Clubs** (λέσχα) εἰς τὰς πολιτικὰς· ἡ πρώτη τούτου τοῦ εἶδους Λέσχη συνεστήθη ἐν Παρισίοις κατὰ τὸ 1782· μετὰ ταύτην ἡ τῶν Ἀμερικανῶν (1785). ἔπειτα ἡ τῶν Ἀρχάδων, καὶ ἡ τῶν Ξένων. Κλεισθεῖσαι ὑπὸ τῆς Ἀστυνομίας κατὰ τὸ 1787 αἱ λέσχαι ἀνεφάνησαν κατὰ τὸ 1789, καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἤτο μέγας κατὰ τὴν ἐπανάστασιν· αἱ γνωστότεραι εἶναι αἱ ἐξῆς. Τὸ **Club Breton**, (Βρεττανικὴ λέσχη) συστήθην ἐν Βερσαλλίᾳ ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Βρεττανίας, τὸ ὁποῖον μετενεχθὲν εἰς Παρισίους, κατέστη τὸ περιφημότερον **Club** τῶν Ἰακωβίνων· τὸ τῶν Ἐφημεριδογράφων, ἀντιτασσόμενον εἰς τὸ προηγούμενον· τὸ τῶν Ἀμερολήπτων ἢ **Club Monarchique**· τὸ τῶν Κομβοσχοινιστῶν, συστήθην ὑπὸ τοῦ Δάντον καὶ Καμίλλου Δεσμουλίνου· τὸ τοῦ Πανθέου τοῦ **Clichy** κ. τ. λ. Τὰ **Clubs** κατηργήθησαν μετὰ τοῦ Διευθυντηρίου, καὶ ἠνοίχθησαν πάλιν ἐν Γαλλίᾳ κατὰ τὸ 1848, μετὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ Φεβρουαρίου· ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἤτο τότε ἀξιοσημείωτος, ἀλλὰ δὲν ἔφθασαν εἰς τὴν ἐπιστημότητα τῶν τῆς πρώτης ἐπαναστάσεως· ἐντοσοῦτω δὲν ἐθράδυναν νὰ παρεκτραπῶσιν εἰς καταχρήσεις· ἀπὸ τοῦ μηνὸς Αὐγούστου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἔγεινεν ἀνάγκη νὰ περιορίσωσι τὰς καταχρήσεις αὐτῶν, καὶ μετ' ὀλίγον ἀπηγορεύθησαν ἐντελῶς (νόμος τῆς 2 Ἰουνίου 1849 καὶ τῆς 5 Ἰουνίου 1850.) ὁ **M. Alph. Lucas** ἐδημοσίευσεν σύγγραμμα ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν (**Les clubs et les Clubsistes**. 1851. εἰς ὄγδον.

ΚΛΕΙΔΟΚΥΜΒΑΛΟΝ. (clavecin)

Ἀρχαῖον μουσικὸν ὄργανον συνιστάμενον ἐξ ἐνὸς ξυλίνου κιβωτίου περιέχοντος μίαν ἢ πλειοτέρας σειρὰς πλῆκτρων, καὶ τοῦ ὁποῖου αἱ χορδαὶ εἶναι μεταλλινὴ διπλαῖ ἢ τριπλαῖ. Τὸ νέον κλειδοκύμβαλον (**piano**) εἶναι τὸ ἀρχαῖον (**clavecin**) τελειοποιημένον· ἐν ᾧ ἐν τῷ νέῳ (**piano**) τὰ πλῆκτρα πλήττουσι τὰς χορδὰς διὰ τινῶν μικρῶν σφυρίων, ἐν τῷ ἀρχαίῳ (**clavecin**) τὸ τελευταῖον ἄκρον τῆς σειρᾶς τῶν πλῆκτρων φέρει ἔλασμα τι ξυλίνον, τὸ ὁποῖον συνδέεται μετὰ μικρὰς αἰγμῆς ἐκ πτεροῦ κόρακος, τὸ ὁποῖον κεντᾷ τὰς χορδὰς. Τὸ Κλειδοκύμβαλον δὲν ἤτο γνωστὸν πρὸ τοῦ 15ου αἰῶνος, καὶ φαίνεται ὅτι ἐφευρέθη ἐν

Ἰταλίᾳ. Τὸ ἐτροποποίησαν κατ' ἀρχὰς, δόντες αὐτῷ ὡς εἰς τὸ μεγαλόργανον (**orgue**) κώδωνας καὶ παιγνίδια διάφορα· μετὰ ταῦτα ἐτελειοποίησαν τὸν μηχανισμόν του, καὶ ἔφθασεν ἀλληλοδιαδόχως εἰς τὴν ἐνεσῶσαν κατάστασιν τοῦ (**piano**).

Ὄνομασαν κατὰ τὸν τελευταῖον αἰῶνα **Κλειδοκύμβαλον ὀπτικὸν** εἶδος τι κλειδοκυμβάλου ἐφευρεθὲν ὑπὸ τοῦ Π. Καστέλ, εἰς τὸ ὁποῖον τὰ ἑπτὰ ἀρχικὰ χρώματα ἀνταπεκρίνοντο εἰς τοὺς ἑπτὰ τόνους τῆς Μουσικῆς. Τὸ **do** ἀνταπεκρίνετο εἰς τὸ κυανοῦν, τὸ **do dièse** (διέσις) εἰς τὸ λευκοπράσινον, τὸ **re** εἰς τὸ ἀνοικτὸν πράσινον, τὸ **ré dièse** εἰς τὸ ἐλαιόχρουν πράσινον, τὸ **mi** εἰς τὸ κίτρινον, τὸ **fa** εἰς τὸ ροδόχρουν τὸ **fa dièse** εἰς τὸ πορτοκαλέοχρουν, τὸ **sol dièse** εἰς τὸ πορφυροῦν, τὸ **la** εἰς τὸ ἰσιδῆς, τὸ **la dièse** εἰς τὸ κυανοῦν ἰσιδῆς, τὸ **si** εἰς τὸ κυανοῦν τῆς Ἰριδος. ἡ ἐπομένη ὀκταφωνία ἤρχιζεν ὡσαύτως· μόνον τὰ χρώματα ἦσαν βαθύτερα ἢ ἀνοικτότερα· ὁ ἐφευρετὴς δὲ ἰσχυρίζετο, ὅτι διὰ τούτου τοῦ ὄργάνου θέλει θέλξει τὸν ὀφθαλμὸν, ὡς τὸ κλειδοκύμβαλον θέλγει τὴν ἀκοήν, ἀλλὰ μετὰ μακρὰς ἀποπειράς δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπιτύχῃ

ΚΩΔΩΝΕΣ (καμπάναι).

Οἱ κώδωνες εἶναι συνήθως ὀρειχάλκινοι (78 μέρη περίπου χαλκοῦ καὶ 22 κασιτέρου)· ὁ κρούστης εἶναι σιδηροῦς· τὸ πυκνότερον ἢ χονδρότερον μέρος τοῦ κώδωνος εἶναι ἐκεῖνο ἐπὶ τοῦ ὁποῖου κρούει ὁ κρούστης· τὸ ἀνώτερον μέρος ἢ ὁ ἐγκέφαλος, οὕτως εἰπεῖν, φέρει ἔσωθεν κρῖκόν τινα ἀπὸ τοῦ ὁποῖου κρέματα ὁ κρούστης· κατωτέρω εἶναι προσηρτημένοι αἱ λαβαί, διὰ τῶν ὁποῖων λαμβάνομεν αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖρας· οἱ ἀξιοσημειωτότεροι κατὰ τὸ μέγεθος κώδωνες εἶναι ὁ τῆς Μόσχας (66.000 κιλογρ.) ὁ τοῦ Πεκίνου (60.000 κιλογρ.) ὁ τοῦ Ἀγίου Στεφάνου ἐν Βιέννῃ τῆς Ἀουστρίας· ὁ τῆς Θεοτόκου ἐν Παρισίοις· ὁ τοῦ Ἀγίου Ἰακώβου τῆς Κομπεστέλλης ἐν Ἰσπανίᾳ· ὁ τοῦ Γεωργίου τοῦ Ἀμβροσίου ἐν τῇ Θεοτόκῃ τῆς Ρουένης, ὅστις ἐξυγίσε 18.000 κιλόγραμμα, καὶ ὅστις κατασκευάσθη κατὰ τὴν ἐπανάστασιν, ἀλλ' ἐστήθη μετὰ ταῦτα.

Οἱ ἐξῆς τρεῖς στίχοι ἐκφράζουσιν ἐπιτυχέστατα τὰς διαφόρους χρήσεις τῶν κωδῶνων.

Ἵμνω τὸν Θεόν, καλῶ τὸν λαόν, συνάγω τὸν κλῆρον, τοὺς ἀποδησκόοντας θρηνώ, φεύγω τοὺς κεραυνούς, κοσμῶ τὰς ἐρρτάς.

Οἱ κώδωνες ἦσαν γνωστοὶ εἰς τοὺς Ἑβραίους,

εις τους Αιγυπτίους και εις τους 'Ρωμαίους'· άλλ' ή χρήσις των κωδώνων εν τοις ναοις ίνα σημάλιναι τας ώρας τής λειτουργίας δέν αναβαίνει άνωθεν του έκτου ή έβδομου αιώνος.

Αναφέρουσιν εν γένει ότι ο άγιος Παύλος επίσκοπος τής Νόλης, εισήγαγε τον πρώτον εν τῷ ναῷ αὐτοῦ, έντοσοῦτω δέν εύρίσκειται ταύτην τήν χρήσιν μνημονευομένην πρό του Βέδη, οστις έξέη εις τό τέλος του 7ου αιώνος· ή συνήθεια του αγιάζειν, ή κατά τήν κοινήν έκφρασιν, του βαπτίζειν τους κώδωνας, καθιερώθη επί Πάππα Ιωάννου του Γ. Αφ' ου έξορκίσωσι και αγιάσωσι τό άλας και τό ύδωρ, ο επίσκοπος βραντίζει μετά του άγιαστηρίου (άγιαστούρας) τό έσωτερικόν και τό έξωτερικόν του κώδωνος, και κάμνει έξω έπτά χρίσεις σταυροειδώς δια του έλαίου των άσθενών, και τέσσαρας έσωτερικώς δια του αγίου χρίσματος· επομένως ονομάζει τον άγιον υπό τό όνομα του όποιου ο κώδων ήγιασθη διαχέουσιν έπειτα μύρα εις τό έσωτερικόν του κώδωνος· ψάλλουσι τό εθαγγέλιον, και ο ίερωργός τελειώνει τήν τελετήν ποιών επ' αὐτοῦ τό σημείον του σταυροῦ· υπάρχουν δύο Πραγματεΐαι περί κωδώνων· ή μὲν υπό Γιλβέρτου Κριμόδου, ή δὲ σύγγραμμα του Jan· Maggius. de tintinnabulis (1664).

ΚΛΕΨΥΔΡΑ. (κλέπτω ύδωρ).

Ορολόγιον χρήσιμον παρά τοις αρχαίοις, μετροῦν τον χρόνον δια τής πτώσεως ποσότητός τινος ύδατος· ή άπλή κλεψύδρα συνίστατο εκ τινος διαφανούς άγγελίου, διατετυπημένου δια μικράς όπης εις τό κάτω μέρος και πλήρους ύδατος· τό ύγρὸν βέον έδεικνυε τό μέτρον του χρόνου επί των πλευρών του άγγελίου δια τινος κλιμακος διηρημένης· βραδύτερον άντι τής κλιμακος ταύτης άντικατέστησαν πλάκα τινα· τό ύδωρ καταβαίνον κατεβίβαζε πλωτήρά τινα (floaton) οστις παρέσυρε νῆμα περιτετυλιγμένον επί του άξωνος του δείκτου τής πλακός· εις τας συνθέτους κλεψύδρας, δια τινος νεωτέρας έφευρέσεως, τό ύδωρ έπιπτε κατά βανίδας δια τινος δεξαμενής κειμένης υπεράνω τροχοῦ τινος (πτωαρωτοῦ) οστις εκίνει άλλους τροχούς όδοντωτούς συγκοινωνούντας μετά των δείκτων (βελονών)· εκτείνουσιν ένίοτε τό όνομα κλεψύδρα εις τας ώρολόγια τής ψάμμου· αι κλεψύδραι έφευρέθησαν, λέγουσιν, εν Αιγύπτω υπό των Πτολεμαίων· εις τον Κτησιότιον όφείλεται ή τροχωτή κλεψύδρα· διεδόθησαν μετά ταῦτα εις όλας τας χώρας τής Ευρώπης, όπου ο πολι-

τισμός τής Ελλάδος και Ρώμης εισέδουσε· ο Καίσαρ έφερεν αὐτάς εκ τής Γαλλίας μέχρι τής μεγάλης Βρετανίας· Κάρολος ο μέγας κατά τον έννατον αιώνα έλαβε δώρον παρά του Καλίου Χαρουναλρασιδ αξιόλογον κλεψύδραν ή έφευρέσεις των μηχανικών ώρολογίων κατήργησε τας κλεψύδρας.

Περί έργασίας εν γένει και των χειροτεχνημάτων των γυναικων.

Οστις διέτριψεν επί πολὺ εις άγροτικόν οίκον ήσθάνθη βεβαίως, πόσον μεγάλα εις τά πλεονεκτήματα τής σχολής ήν παρέχει ένεκα τής έλλείψεως κωλυμάτων, των μακρών ώρων, τής ήσυχίας, και του λαμπροῦ ήλιου, άτινα άποτελοῦσι βίον ήδονικόν και γλυκύν, επιθυμούμενον μάλιστα παρά των όσοι συνήθως ζώσιν εν τῷ μέσῳ των μεριμνών και τής άσχορίας, των επισκέψεων και τής διασκεδάσεως τής πόλεως κτλ. Αλλ' εάν ή τοιαύτη κατοικία δυνατόν να ή ώφέλιμος πρός τε τήν βελτίωσιν και ευχαρίστησιν ήμῶν αι μακραι ώραι τής άργίας πρέπει να επασχολώνται έπωφελώς.

Μέγας τις φυσιολόγος παρατήρησε πόσον συνήθως εις τε τας άνωτέρας και μέσας τής κοινωνίας κλάσεις, πάσχουσιν ή υγεία και τό πνεῦμα και επί τέλους απόλλονται δι' έλλειψιν επιδιώξεως άντικειμένου τινός εν τῷ βίῳ υπερδύναται να κατορθώση τις προθύμως. Παρατήρησε δ' ότι αι νευρικαι και άλλαι ασθένειαι καταμαστίζουσιν εκείνας ών ή πρωτίστη επασχόλησις δι' έλης τής ήμέρας συνίσταται εις τό να τελειώσωσι τήν πλέξιν βαλαντίου.

Θεωροῦντες τά δι' έρίου έργα των νέων κυριών, όσάκις τά βλέμματα ήμῶν συνηντήθησαν μετά του βαθέος έρυθροῦ αὐτῶν χρώματος, άνεμνήσθημεν άστείας παρατηρήσεως· ότι τά κεντήματα ταῦτα εποικήθησαν δια του αίματος του φονευθέντος χρόνου. Ημεῖς δὲ οὐδόλως θέλομεν έξευτελίσει τας γυναικείας ταύτας επιδιώξεις καθὸ πολύτιμα μέσα διασκεδάσεως· πολλάκις δὲ έμειδιάσαμεν ακούοντες τινος του άλλου φύλου καταβιάζοντας τήν άξίαν των, ενῷ άλλως γινώσκουμεν ότι τά χειροτεχνήματα ταῦτα έξειργάσθησαν καθ' όσώρας οὐδέν άλλο έπράττετο.

Αί γυναίκες, εύτυχῶς, δύναται να εργάζονται προσέτι και ενῷ συνομιλοῦσιν· οὕτω δὲ ο χρόνος, ο πολύτιμος χρόνος, δύναται να επασχοληθῇ πολλάκις εις τά τοιαῦτα. Αλλ' άπαντες οι σκεπτόμενοι σπουδαίως, έχουνσι χρείαν άνωτέρου τινός, ενδιαφέροντος, αξίου μάλιστα

μείζονος σκέψεως και έχοντος σημαντικώτερον σκοπόν. Πολὺ δὲ πλέον των άλλων χρείαν έχουνσιν οι ζῶντες εν τῇ έξοχῇ· καθότι ειςιν έστερημένοι των διαφόρων πρός τήν διανοητικήν αὐτῶν δραστηριότητα μέσων, άτινα και εν τῇ επαρχία και εν τῇ πόλει υπάρχουν εν συνεχεί και πλήρει ενεργεία, και επισύροντα όμοῦ πολλούς έξόχους νόσας, συντελοῦσιν ύλικῶς εις τήν διανοητικήν βελτίωσιν.

Η φωνή τής Συνειδήσεως.

Νεανίσκος τίς ποτε, όνόματι Τσέμς Ροβέρτς, καταγινόμενος ίνα βοτανολογήσῃ τον κήπον Κυρίου τινός και παρατηρήσας ωραίον τινα καρπὸν κρεμάμενον επί τινος δένδρου υπερ είχε φυῆ επί του τοίχου, μεγάλως έπειράσθη υπό τής θεωρίας ταύτης και παρεκινήθη ίνα τον άποσπάσῃ. «Εάν ο καρπός οὗτος έχει τήν γεῦσιν κατά τό ήμισυ τής θεωρίας του ωραίαν» έσκέπτετο καθ' έαυτόν, «πόσον ήδὺς θέλει εισθαι!» Έστη δὲ πρός στιγμὴν παρατηρῶν επί του δένδρου, εν ῶ οι λόγοι τής μητρὸς αὐτοῦ «μη έγγίσης τι υπερ δέν σοι άνήκει» τῷ επήλθον ζωηρῶς εις τον νοῦν. Απέσυρε δὲ τά όμματά του από του πειραστικοῦ αὐτοῦ άντικειμένου και μετά μεγάλης έπιμελείας έξηκολούθησε τό έργον του· ο καρπός ελησημονήθη ήδη, και μετά μεγάλης ευχαριστήσεως διέκριεν αὐτός ότι είχε φθάσει πρός τό τέλος του στρώματος υπερ είχε προσδιορισθῇ αὐτῷ ίνα τό καθάρσῃ. Λαμβάνων δὲ εις χείρας τήν δέσμη των χόρτων ήν είχε θέσει παρά τό πλευρόν αὐτοῦ, έστράφη ίνα λαποδέσῃ ταύτην επί του μονοτροχοῦ άμαξειόλου, υπερ έκείτο παρά τήν Ροδακινεάν· και αὐθις δὲ ο στιλπνός εκείνος καρπός συνήντησε τό όμμα του ωραιότερος και πειραστικώτερος υπέρ ποτε· καθότι ο παῖς οὗτος ήτο καυσωμένος και διψών. Έμεινεν άκίνητος· ή καρδιά του έπαλλε· ή έντολή τής μητρὸς αὐτοῦ δέν ήκούετο πλέον· και ή άπόφασίς του είχεν εκλείψει! Παρατήρησε τότε πέριξ· οὐδεὶς δὲ υπήρχε πλην αὐτοῦ εν τῷ κήπῳ. «Δέν είναι άρα δυνατόν να λανθασθῶσι κατά εν» ειπε καθ' έαυτόν· έποίησεν εν βήμα, μόνον εν· ήτον ήδη εντός τής δράξεως αὐτοῦ ή λεία. Έτεινε τήν χείρα ίνα τήν δράξῃ καθ' ήν στιγμὴν στρουθίον τι εκ τινος πλησίον δένδρου κράζον τον σύντροφόν του ζωως, έφαινετο λέγον εις τό τεταραγμένον του παιδός οὗς Τζέμ, Τζέμ! Ανεπήδησε πρός τά όπισω εις τον διάδρομον· ή χείρ αὐτοῦ κατέπεσε ώσει νεκρά παρά τό πλευρόν του και σύμπας εκλο-

νίσθη· μόλις δὲ άναλαβών άπεμακρύνθη του τόπου εκείνου.

Μετά ταῦτα δὲ ήρξάτο να σκέπτηται καθ' έαυτόν· «εάν εν στρουθίον ήδυνήθη να με φοβήσῃ οὕτω, πρέπει να ήμαι βέβαιος ότι εκείνο υπερ έμελλον να πράξω ήτο πολὺ κακόν.»

Ηργάζετο δὲ τότε μετά μείζονος έπιμελείας ή πρότερον, οὐδὲ έπίστευεν εις έαυτόν πλέον ίνα παρατηρήσῃ επί του καρποῦ οστις, όλιγου δεῖν, κατέπειθεν αὐτόν να πράξῃ τοσοῦτο μέγα πταΐσμα. Τά στρουθία, και αὐθις εκελάδουν οτε αὐτός άνεχώρει εκ του κήπου, αλλά δέν έφευγε πλέον εις τον ήγον. «Δύνασθε να κράζετε Τσέμ, Τσέμ,» έλεγε καθ' έαυτόν· «όσον θέλετε,» και άταράχως έθεώρει τό δένδρον ενθα διάφορα εκάθηντο· οὐδόλως μέλλει με περι όμῶν τώρα· αλλά τουτο μόνον λέγω, ότι οὐδέποτε λησημονήσω πόσον καλός υπήρξε πρός με φίλος εν εξ όμῶν, και δέν θέλω κλέπτει πλέον τας φωλεάς σας.»

Αρχή τής Ευγενείας τής Οικογενείας Ροῦσελ (Russel) τανῦν Υπουργοῦ των Έξωτερικῶν εν Αγγλία.

Επί τής βασιλείας του Έρρίκου 7ου (1505) Φίλιππος ο Βασιλεύς τής Καστιλίας και ή Βασίλισσα αὐτοῦ, μεταβαίνοντες μετά 80 πλοίων εις τήν Ισπανίαν καιδιερχόμενοι τήν διόρυγα του Μιδλεβούργου (Middlebourg), μετά χαράς κατέφυγον εις τον λιμένα τής Βεημουθής (Weymuth) ένεκα σφοδροῦ ανέμου· οτε δὲ τουτο έγένητο γνωστόν εις τον Έρρίκον 7ον, απέστειλεν εκει τον Κόμητα του Arundel μετά 300 ίππέων όπως συνοδεύσωσι τον Φίλιππον ίνα επισκεφθῇ φιλικῶς τό Λονδίον.

Τό συμβάν τουτο είναι άξιοσημείωτον ως διαφωτίζον τήν αρχήν τής ευγενείας τής οικογενείας Russel, Κυρίου τινός, οὕτω ονομαζομένου, οστις, καθὸ ειδήμων τής Ισπανικής γλώσσης, προσεκληθῆ ίνα συνοδεύσῃ τήν βασιλικήν οικογένειαν και χρησιμεύσῃ ως διερμηνεύς των δύο τούτων μοναρχῶν!

Κατά συνέπειαν δὲ τουτου γενόμενος ευνοϊκός τής Αὐλῆς και ιδίως του Ήγεμονόπαιδός, ο Ιωάννης Ροῦσελ έδημιουργήθη υπό τουτου δουξ του Bedford.

Περί τής προσωπικῆς καθαριότητος.

Οτι ή έλειψις τής καθαριότητος και ή ρυπαρά των πλείστων οίκων των εργατικῶν κλάσεων κατάστασις, είναι εν των μεγαλειτέρων πρός τήν βελτίωσιν αὐτῶν προσκομμά-

των, οὐδείς δύναται ν' ἀμφισβητήσῃ τῶν θεῶν ἐξηρεύνησάν ποτε τὸ τοιοῦτον· οὔτε εἶναι ὀλιγώτερον βέβαιον ὅτι τὸ πρῶτον ἄγμα τῆς πρὸς τὰ κάτω βροχῆς ἀρχεται συνήθως ἐκ τῆς ἐλλείψεως καθαριότητος τῆς ὁποίας ἄμεσα παρεπόμενα εἰσὶν ἀσθένεια, ἐξαχρείωσις, καὶ κάκωσις· ὀλίγοι ἀνθρώποι ὄσον πτωχοὶ ἀν' ὑποθετώσιν, δὲν δύναται νὰ ᾧσι καθαροί, ὅταν θέλωσιν. Ἡ καθαριότης τοῦ προσώπου εἶναι ὀλοσχερῶς εἰς πάντα ἀνθρώπον ἀπαραίτητος· εἶναι μάλιστα τὸ πρῶτον ἀπαιτούμενον πρὸς τὴν ὑγίαν, εὐθυμίαν, ἀνάπαυσιν, καλλονὴν, κοσμιότητα καὶ εὐγένειαν· ὁ καθαρὸς ἀνθρώπος εἶναι κατὰ τὸ ἥμισυ εὐγενής. Ὑπάρχει ὕδωρ ἀπανταχοῦ ὅθεν πρέπει πάσις νὰ διατηρῆται καθαρὸς. Ἡ ἀκαθαρσία εἶναι ἀλάνθαστος ἀπόδειξις χυδαίου τῆτος. Πρέπει λοιπὸν νὰ πλύνηται καθ' ἑκάστην ὄλον τὸ πρόσωπον καὶ νὰ διατηρῶνται καθαροὶ οἱ ὀδόντες ἵνα ἡ ὑγιανὴ ἢ πνοή. Αἱ χεῖρες οἱ ὄνυχες καὶ ἡ κόμη νὰ ᾧσιν ἐπίσης καθαρά· τὰ δὲ τελευταῖα κομφῶς κεκομμένα καὶ μετρίου μήκους. Ἡ ἀμέλεια τῆς προσωπικῆς καθαριότητος φέρει εἰς τὴν τῆς οἰκιακῆς, ἢ δὲ τελευταῖα καταστρέφει πᾶν ὅ,τι ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν οἰκιακὴν ἀνάπαυσιν, καὶ καθιστᾷ συνήθως τὴν οἰκίαν, ἀντὶ εὐδαιμόνους κέντρον ἡθικοῦ καὶ φυσικοῦ μολύσματος. Τὴν προσοχὴν ἐν γένει πάντων καὶ ἰδίως τῶν γυναικῶν προσκαλοῦμεν ἐπὶ τῶν καθέκαστα παρατηρήσεων περὶ τῶν ἀπαιτούμενων πρὸς τὴν οἰκιακὴν καθαριότητα.

Αἱ τῶν οἰκῶν ἀναβάθραι καὶ τὰ πατώματα πρέπει νὰ σαρώωνται καθέκαστην καὶ νὰ καθαρίζωνται τοῦλάχιστον ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος· οἱ τοίχοι καὶ αἱ στέγαι, ἀν' μὴ κοιῶνται (ἀσπρίζονται) κατ' ἔτος, ὡς ἔπρεπε νὰ γίνηται, δὲν πρέπει πώποτε νὰ μένωσιν ἐπὶ δύο ἔτη ἀνευ καθάρσεως. Αἱ ἐν χρήσει καπνοδόχοι πρέπει νὰ σαρώωνται τοῦλάχιστον ἀνά πᾶσαν ἑξαμηνίαν. Τὰ παράθυρα πρέπει νὰ καθαρίζωνται συχνάκις· ὅταν δὲ συντριφθῶσι, νὰ ἐπισκευάζωνται οὐχὶ νὰ φράσσωνται διὰ χάρτου. Προσεκτικῶς πρέπει νὰ ἀποφεύγηται, ἡ συσσώρευσις τῶν περιττῶν καὶ τῆς ἀκαθαρσίας ἐν τῷ ὄχετῳ τῆς οἰκίας, ὁ δὲ σωλὴν ὅστις φέρει ἐξ αὐτοῦ εἰς τὴν διώρυγα πρέπει νὰ ἦναι ἐντελῶς κενὸς καὶ καθαρὸς· ὅπου ὑπάρχει πλυντήριον ἔσω καὶ τοῦτο ἐντελῶς καθαρὸν. Ἡ αἰθάλη καὶ αἱ λοιπαὶ ἀκαθαρσίαι δὲν πρέπει ν' ἀποτίθωνται πρὸ τῆς εἰσόδου τῆς ὀπισθίου θύρας. Ἡ ἐξώθυρα δὲ πρέπει νὰ ὑπάρχη πάντοτε εἰς καθαρὰν καὶ κομφῆν κατάστασιν. Τὰ χοιροδοκεῖα δὲν πρέπει ἐπὶ οὐδενὶ λόγῳ, νὰ ὑπάρχωσι πλησίον τῆς

οἰκίας ἵνα μὴ ἐπισύρῃται ἐκεῖ ὁ πυρετὸς καὶ ἡ χολέρα.

Ἡ συνήθεια τοῦ νὰ κρεμῶσι τὰ λινὰ φορέματα (ἀσπρόρουχα) εἰς τὰ δωμάτια ἐνθα κατοικοῦσιν ἀνθρώποι ἢ τοὺς κοιτῶνας, πρέπει νὰ ἐκλειψῇ· καθότι ἡ ἐντεῦθεν προγιγνομένη ἀκαθαρσία τοῦ ἀέρος καὶ ἡ ὑπὸ τῶν τοίχων καὶ τῶν σκεπασμάτων τῆς κλίνης ἀπορροφούμενη ὑγρασία εἶναι συχνάκις πρόξενον σοβαρῶν καὶ ἐπικινδύνων ἀσθενειῶν. Ὅσακις ὁ καιρὸς καὶ αἱ περιστάσεις τὸ ἐπιτρέπουσι πρέπει τὰ στεγνώνονται εἰς τὸ ὑπαιθρον ἢ τὰ πλυντήρια, ἅτινα εἰσὶ τὰ μόνυ μέρη ἐνθα δύναται νὰ κρεμασθῶσιν ἐν ἀσφαλείᾳ. Ἐςωσαν ἅπαντες προσεκτικὸν παρὰ τὴν ἀκριβῆ τῶν εἰρημένων τήρησιν χάριν τῆς ὑγείας ἀναπαύσεως καὶ πιθανῶς τῆς οἰκιακῆς αὐτῶν εὐδαιμονίας.

G. K.

ΤΟ ΓΗΡΑΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΟΜΕΝΟΝ.

ὑπὸ Ρουσῶ.

Ἡ εὐδαιμονία παρατηρεῖται εἰς τὴν μορμυρίζουσαν Γάταν, οὐχ ἦττον ἢ τὸ παῖζον Γατίον. Εἰς τὸ ἀνάκλιτρον τῆς νυσαλέας ἡλικίας ὡσπερ καὶ εἰς τὴν ζωηρότητα τοῦ χοροῦ ἢ τὴν εὐθυμίαν τῆς θήρας. Εἰς τὸ φιλόκαινον, τὴν δξύτητα τῆς αἰσθήσεως, τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν θερμότητα ἐπιδιώξεώς τινος, ἀκολουθεῖ ὅ,τι κατὰ μέγα μέρος ἰσοδυναμεῖ τούτοις· « τὸ αἰσθημα τῆς ἀναπαύσεως. » Ἐνταῦθα δὲ ὑπάρχει ἀκριβῶς ἡ διαφορὰ μεταξὺ νέου καὶ γέροντος. Οἱ νέοι δὲν εἶναι εὐτυχεῖς εἰμὴ ἐνῶ ἀπολαύουσιν εὐχαριστήσεως· οἱ δὲ γέροντες εἶναι εὐτυχεῖς ὅταν εἶναι ἀπηλαγμένοι πόνων. Ἡ κατάστασις αὕτη ἀρμόζει καὶ εἰς τὸν βαθμὸν τῆς δυνάμεως τῆς ζωῆς ἐκάστου. Ἡ δύναμις τῆς νεότητος ὠθεῖται εἰς ἐνέργειαν μὴ ὑπομένουσα τὴν ἡρεμίαν· ἐνῶ εἰς τὴν ἀδυναμίαν τῆς γηραιᾶς ἡλικίας, ἡ ἡσυχία καὶ ἡ ἀνάπαυσις εἰσὶν αἱ μόναι βέβαιαι εὐαρεσθήσεις. Ὑπὸ οὐσιώδη ἔποψιν θεωρουμένη ἡ ὠφέλεια ὑπάρχει μᾶλλον εἰς τοὺς γέροντας. Ἡ κατάστασις τῆς ἀναπαύσεως ἐν γένει, εἶναι ἐπιθυμητὴ πλέον τῆς εὐχαριστήσεως. Ἡ κράσις λοιπὸν, ἣτις δύναται ν' ἀπολαύῃ ἀναπαύσεως εἶναι προτιμωτέρα ἐκείνης ἣτις γέυεται μόνον εὐχαριστήσεως. Τὸ αὐτὸ αἰσθημα τῆς ἀναπαύσεως καθιστᾷ τὸ γήρας συχνάκις κατάστασιν μεγάλης παραμυθίας, ἰδίως ὅταν ἡ ἡγερτοβλημένη μετὰ πολυάσχολον καὶ τρικυμιώδη ζωὴν. Ὅθεν ὀρθῶς καὶ ὁ Ρουσῶ περιγράφει τοῦτο μεταξὺ ἀναπαύσεως καὶ χαρᾶς, τὸ μεταξὺ σπουδῆς καὶ τοῦ τέλους τοῦ βίου. Μακρὰν τοῦ νὰ νομίζωμεν ὅτι ἡ νεότης εἶναι

ἡ εὐτυχετέρα ἐποχὴ, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον, ἡ μόνυ εὐτυχῆς, ὡς χριστιανοὶ κλίνομεν νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ὑπάρχει μεγάλη ἀλήθεια εἰς τὴν ἐξῆς παράστασιν εὐσεβοῦς καὶ ἐξόχου ἀνδρός. Εἰς τὸν ἐνάρετον, τὸ γήρας περιττῶς σκηρὴν ἡσυχῶν ἀπολαύσεων εὐπειθοῦς ὀρέξεως, εὐκανόνιστων παθῶν ὀριμότητος πρὸς μάθησιν, καὶ γαληνίου προσηυμίας διὰ τὴν ἀθανασίαν. Εἰς τὴν γαλήνιον ἢ ἀξιοπρεπῆ ταύτην κατάστασιν· ὡς ἐπὶ τῶν ὀρίων δύο κόσμων εὐρισκόμενος ὁ νοῦς τοῦ ἀγαθοῦ ἀνδρός, θεωρεῖ τὸ παρελθὸν μὲ τὴν εὐαρέσκειαν τῆς ἐπιδοκιμαζούσης συνειδήσεως, καὶ ἐνατενίζει ἔμπροσθεν τὸ μέλλον μὲ τὴν ταπεινὴν πεποίθησιν ἐπὶ τῷ ἐλέει τοῦ Θεοῦ, καὶ μὲ εὐσεβεῖς ἐλπίδας πρὸς τὴν αἰώνιον καὶ ἀει αὔρουσαν χάριν του.

Ἀποτελέσματα τοῦ ἀναπνεῖν ἐφθαρμένον ἀέρα.

Τ' ἀποτελέσματα τοῦ ἀναπνεῖν ἐφθαρμένον ἀέρα, δυνατόν εὐκόλως νὰ γνωσθῶσι διὰ τῆς πείρας. Ὅταν ποντικὸς τις κλεισθῆ ἐντὸς μεγάλου καὶ στενοῦ δελτινοῦ πίθου πλήρους ἀέρος, φαίνεται ἐπ' ὀλίγον ὅτι οὐδεμίαν ὑφίσταται βλάβην, ἀλλ' ἀναλόγως πρὸς τὴν βαθμηδὸν γινόμενην καταναλωσιν τοῦ ὀξυγόνου καὶ τῆς ἐξατμήσεως τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος, αὐτὸς ἀρχίζει νὰ δεικνύῃ συμπτώματα ἀνησυχίας, καὶ ν' ἀσθμαίνῃ ἐνῶ ἀναπνεῖ, οἷον ἀγωνιζόμενος δι' ἀέρα μετ' ὀλίγας δὲ ὥρας ἀποθνήσκει σπασμωδικῶς, ἀκριβῶς ὡσανεὶ ἀπεπνίγεται ἢ ἐστραγγαλίζεται. Αἱ αὗται συνέπειαι ἀκολουθοῦσι τὴν στέρησιν ἢ διαφθορὰν τοῦ ἀέρος εἰς τὸν ἀνθρώπον καὶ εἰς ἅπαντα τὰ ζῶα.

Ἀναριθμήτους δυσαρέστους περιστάσεις δυνατόν ν' ἀναφέρωμεν, αἵτινες προκύπτουσιν ἐκ τῆς εἰς τὸ αὐτὸ ὄχημα συναθροίσεως μέζονος ἀριθμοῦ ἀνθρώπων ἢ ὄσους ὁ περιεχόμενος ἀὴρ ἠδύνατο νὰ συντηρήσῃ, καὶ ἐκ τῆς ἐλλείψεως τῶν ἐπιστημονικῶν μέσων πρὸς ἐκτέλεσιν ἀερισμοῦ.

Ὁ ἀνθρώπος τὸ ἔργον Παρτοδυνάμου Δημιουργοῦ.

Δύναται τις, πεπρωτισμένος διὰ τοῦ κοινοῦ νοῦς, νὰ φαντοσθῆ ποτὲ ὅτι τοιοῦτο σῶμα ὀποῖον πᾶς τις ἐξ ἡμῶν φέρει ἐν ἐαυτῷ, τοσοῦτο κομφῶς συντεθειμένον, διὰ τοσοῦτους σκοποὺς ἐνεργείας συντηρησόμενον, καὶ μετὰ τοσοῦτο καλῶν καὶ καταλλήλων ὀργάνων προμηθευμένον τὸν ὀφθαλμὸν ἐκεῖνον, διὰ τοῦ ὀποῖου φθάνομεν τοὺς ἀστέρας, καὶ ἐν μιᾷ στιγμῇ, ὡς εἶπεῖν, ἔχομεν ἐ ὄπιον ἡμῶν τὸν κόσμον

ὄλον· τὸ οὖς ἐκεῖνο, διὰ τοῦ ὀποῖου τοσοῦτο ἐλαφρῶς διακρίνομεν τὰς διαφορὰς τοῦ ἡχου, αἰσθανόμεθα τὴν ποικίλην αὐτοῦ ἀρμονίαν, καὶ μεταφέρομεν εἰς τὸν νοῦν ἡμῶν τοὺς λόγους καὶ τὰς σκέψεις ἀλλήλων· τὴν γλῶσσαν ἐκείνην διὰ τῆς ὀποίας τοσοῦτο εὐκόλως ἀπομιμούμεθα τὰς μεγάλας τῆς φωνῆς καὶ τοῦ ἡχου ποικιλίας, διὰ τῆς ὀποίας συγκοινωνοῦμεν τὰς ἰδέας ἡμῶν μετὰ τοσαύτης εὐκόλως καὶ ὀφελείας· τὴν χεῖρα ἐκείνην διὰ τῆς ὀποίας ἐκτελοῦμεν τοσαῦτα θαυμαστά ἔργα καὶ χρησιμεύει ἡμῖν ἀντὶ χιλιάδων ὀργάνων τε καὶ ὀπλων ἵνα παραλίπω τὰ ἐσωτερικά ἐκεῖνα ἐλατήρια, τῆς κινήσεως ζωῆς, αἰσθήσεως, φαντασίας μνήμης, πάθους κ.τ.λ. ἅτινα διαπράττονται μετὰ τοσαύτης θαυμασίας περιεργείας δύναται τις λογικῶς, λέγω νὰ ἐνοήσῃ ὅτι τοσοῦτο ἔξοχον ἔργον, συγκείμενον ἐκ τοιοῦτων μερῶν λίαν ποικίλων τε καὶ περιέργων, ἐξ ὧν ἑνὸς καὶ μόνου ἢ ἐλλείψεως ἢ θέλων ἀποσυνδέσει καὶ καταστρέψει ἡμᾶς· ὕπηρετοῦν εἰς τοιαύτας ἐργασίας ἀσυγκρίτως ὑπερέχον πάντων τῶν ἔργων τῆς ἐξοχωτέρας τέχνης τὴν ὀποῖαν δυνάμεθα ποτε νὰ ἴδωμεν ἢ νὰ φαντασθῶμεν, ὅτι εἶναι προῖον τυφλῆς τύχης, προέρχεται ἐκ τῆς τυχαίας μίξεως τῆς ὕλης· δύναται νὰ πραγματοποιηθῆ ἄνευ ἐξόχως μεγίστης σοφίας, ἀνευ βαθυτάτης σκέψεως, ὕψηλοῦ σκοποῦ καὶ σχεδίου; Τὰ ἐξοχωτέρα ἀριστουργήματα τῆς ἀνθρωπίνης τέχνης τὰ ὀραιότερα κατασκευάσματα, τὰ ἐντελέστερα ζωγραφήματα αἱ ὀφελιμώτεραι μηχαναὶ, ὡς συνήθως θαυμάζομεν καὶ ἐπαινοῦμεν, δὲν δύναται εὐκολώτερον νὰ ὑπάρχωσιν ἀνευ σκοποῦ ἢ ἀγχινοίας; Ἐὰν δὲν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι τὰ σκαιὰ καὶ χονδροειδῆ ταῦτα ἀπομιμήματα τῆς φύσεως προέρχονται ἀφ' ἑαυτῶν, ἀλλ' ἀμέσως μόλις τὰ εἴδωμεν ἀναγνωρίζομεν αὐτὰ ὡς προῖοντα τέχνης καὶ τοι δὲν γινώσκομεν τὸν τεχνίτην, οὔτε εἶδομεν αὐτὸν ἐργαζόμενον, πόσον μᾶλλον εἶναι λογικὸν νὰ πιστεύωμεν ὅτι τὰ τοσοῦτο ἐντελέστερα καὶ ἀκριβέστερα ἔργα τῆς φύσεως πηγάζουσιν ἐκ παρομοίας αἰτίας, καὶ τοι ἀόρατου εἰς ἡμᾶς, καὶ ἐργαζομένης, ὡς εἶπεῖν, τὸ τέχνημα αὐτῆς διὰ μυστηριώδους ἀλλὰ μεγαλοῦργου καὶ παντοδυνάμου χειρός;

ΘΘΙΚΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ.

Πᾶσα ἡ φροντίς τοῦ ἀληθοῦς καὶ ἐναρέτου Χριστιανοῦ πρέπει νὰ ἦ ὅπως διηγεκῶς εὐαρεστῆ ἐκεῖνον πρὸς τὸν ὀποῖον μόνον ἀποβλέπει καὶ ἐλπίζει μετὰ τὴν πρόσκαιρον καὶ

στιγμαίαν ταύτην ἀθλιότητα πρὸς αἰωνίαν χαρὰν καὶ διηνεκῆ εὐδαιμονίαν. Ἄν καὶ αἱ δοκιμασίαιμας ἐνταῦθα εἰσὶν ἐπιδύουαι πρὸς καιρὸν, καὶ τὸ κέντρον τοῦ θανάτου πικρὸν καὶ δυσάρεστον, ὅμως πρέπει ν' ἀναμνησκόμεθα ὅτι σχετικῶς πρὸς τὴν αἰωνιότητα θέλουσιν εἶσθαι ὡς ῥοπή ὀφθαλμοῦ.

Ὁ θάνατος τοῦ Χριστιανοῦ δὲν πρέπει νὰ νομιζῆται θάνατος, ἀλλὰ μᾶλλον πόλη ἢ εἴσοδος εἰς τὴν αἰωνίαν ζωὴν.

Ἐάν δὲν γινώσκωμεν τὴν ὥραν ἢ τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου, πρέπει ἐπομένως νὰ μὴ μένωμεν ἀφρόντιδες. Ἴνα δὲ μὴ μένωμεν ἀφρόντιδες ἢ ἡμέρα αὕτη εἶναι κεκρυμμένη εἰς ἡμᾶς.

Δὲν πρέπει τις νὰ καταβάλληται ὑπὸ ἐπουσιωδῶν πραγμάτων.

Πρέπει ν' ἀποκτᾶ τις ὅ,τι δύναται νὰ διατηρήσῃ καὶ χρήζει διατηρήσεως.

Αἱ δυσκολίαι δὲν πρέπει νὰ ἐμποδίζωσιν ἡμᾶς ἐκ τινος ὠφελίμου ἔργου ἢ ὑπομονῆ καὶ ἡ ἐπιμονὴ τὰ πάντα κατορθοῦσιν.

Ἡ εὐτυχία ἀποκτᾶ φίλους ἢ δὲ δυστυχία τοὺς δοκιμάζει.

Σέβας πρὸς τοὺς ἄλλους εἶναι μέγιστον σημεῖον κοσμιότητος καὶ ἡθικῆς.

Ἡ ὑπερβολὴ περιποιήσεως δεικνύει ἔλλειψιν ἀνατροφῆς, ἐκείνη δὲ ἢ κοσμιότης εἶναι ἀρίστη, ἥτις ἀποκλείει πᾶσαν περιττὴν ἐπιδοτάζαν.

Διὰ τῆς ἐκδικήσεως προσβολῆς τινος γίνεται τις ἴσος τῷ ἐχθρῷ αὐτοῦ, παραθλέπων δὲ ταύτην εἶναι ἀνώτερος.

Ἡ μόνη εὐεργεσία, ἥτις δύναται νὰ πηγᾶσῃ ἐκ τῆς κολακείας, εἶναι ὅτι ἀκούοντες ἐκεῖνο τὸ ὅποιον δὲν εἴμεθα, δυνάμεθα νὰ διδάχθῶμεν εἰς ὅ,τι ἔπρεπε νὰ ἤμεθα.

Μὴ κατηγορεῖ πρὶν ἢ ἐξερευνήσῃς τὴν ἀλήθειαν μάνθανε πρῶτον καὶ εἶτα ἐπίπληττε.

Ὁ καλὸς λόγος εἶναι εὐκόλος ὑποχρέωσις, ἀλλὰ τὸ νὰ μὴ λέγῃ τις κακῶς, τοῦτο ἀπαιτεῖ μόνον σιωπὴν καὶ δὲν εἶναι δύσκολον.

Δὲν πρέπει νὰ λέγηται τι εἰς τῷ λέγοντι εἴτε τὰ πάντα, εἴτε οὐδέν.

Ἡ καρδία τῶν μωρῶν εἶναι ἐν τῷ στόματι αὐτῶν, ἀλλ' ἢ γλῶσσα τῶν συνετῶν εἶναι ἐν τῇ καρδίᾳ των.

Ὁ φίλος δὲ δύναται νὰ γνωρισθῇ ἐν τῇ εὐτυχίᾳ· ὁ δὲ ἐχθρὸς δὲν δύναται νὰ κρυβῇ ἐν τῇ δυστυχίᾳ.

Ὁ μεγαλόδωρος στερεῖ τοὺς κληρονόμους του· ὁ δὲ φιλάργυρος στερεῖ ἑαυτόν.

ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΟΙ.

α. Ἐπὶ μαρμάρου Παρίου πενταγώνου, σω-

ζομένου κατὰ τὰ εἰρήπια τῆς παλαιᾶς ἐκκλησίας Ἁγίας Κυριακῆς ἔξω τῆς Σμύρνης καὶ ἐπέκεινα τοῦ Μέλητος· Στέφανος ἐκ δάφνης καὶ ἐλαίας, σημαίνων τὴν νηπιότητα, ὡς γνωστόν· ἐν μέσῳ δὲ αὐτοῦ Ὁ ΔΗΜΟΣ, καὶ ὑποκάτω αὐτοῦ ΠΥΘΕΟΝΗΓΗΤΟΡΟΣ. Πρόδηλον δὲ, ὅτι διὰ τῆς στήλης ταύτης ὁ τῶν Σμυρναίων δῆμος τιμᾷ τὸν συμπολίτην Πύθειον Ἡγήτορος, καὶ ἐξ αὐτῆς μανθάνομεν δύο κύρια τῆς παλαιᾶς Σμύρνης ὀνόματα.

β. Πρὸ τοῦ ἱεροῦ τοῦ ἐκκλησιῶν τῆς Ἁγίας Τριάδος τῶν Πηγῶν (Καριασίου), χωρίου ἀνήκοντος τῷ ἱατρῷ Γαληνῷ Κλάδῳ καὶ ἀπέροντος τέσσαρας περίπου ὥρας ἀπὸ Σμύρνης πρὸς νότον· Στήλη ἐπιτομβία ἐκ μαρμάρου Παρίου, ἔχουσα ἄνωθεν μὲν κύκλον, κάτωθεν δὲ τοῦ κύκλου· ΕΡΜΟΓΕΝΗΣ ΕΞΑΝΑΙΑΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΙ ΣΥΑΙΧΑΙΡΕ. Ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης ἔχομεν ὄνομα γυναικεῖον Σύα, σπάνιον. Σύα ἦτο καὶ πολίχνη παραλία ἐν Κρήτῃ κατὰ τὸν δυτικὸν αἰγιαλόν, σώζουσα μέχρι νῦν τὸ ἀρχαῖον ὄνομα. Ἡ δ' Ἄναια πόλις ἢ πολίχνη Ἰωνικῆ, ἀναφερομένη ὑπὸ τοῦ Στράβωνος καὶ σώζουσα μέχρι νῦν τὸ ὄνομα, ὑπάρχει ἐπὶ τῆς μεσημβρινῆς κλιτύος τοῦ ὄρους τῆς Μυκάλης, οὐ μακρὰν τῆς Πριήνης. Οἱ νεώτατοι τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς Γεωγραφίας χάρται, καὶ τοῦ Κυπέρτου, θέτουσιν ἐσφαλμένως τὴν Ἄναιαν ἐν τῷ Ἐφεσίῳ κόλπῳ. Τὸ ἄνωθεν χωρίον, αἱ Πηγαὶ ἀπέχον ὀλίγον ἀπὸ τῆς Πηγασίας, λίμνης σημιουμένης ἐν ταῖς εἰρημέναις χάρταις, περικλύζεται ὑπὸ πολλῶν ὑδάτων, καταφερομένων πάντων εἰς τὴν λίμνην Πηγᾶσαν.

γ. Ἐξω τοῦ αὐτοῦ Ἐκκλησιῶν τῶν Πηγῶν ἐπὶ λίθου· Στέφανος ἐκ δάφνης καὶ ἐλαίας ἔχων ἐν μέσῳ κυπάρισσον, (ὑπερ βλεπόμενον κατὰ πρῶτον ἐπὶ τοιούτων ἔργων, σημαίνον ἴσως ἀποθανόντα τὸν τιμώμενον ὑπὸ τῶν συγγενῶν ἢ φίλων), ὑποκάτω δὲ ΠΑΤΑΚΟΣ ΑΠΟΛΛΟΦΑΝΟΥ. Καὶ τὸ ὄνομα Πάτακος σπάνιον, σωζόμενον μέχρι νῦν ὡς ἐπίθετον Πατάκας.

δ. Ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ κοινοταφείῳ ἔξω τῆς Σμύρνης κατὰ τὴν θέσιν Μελαντίαν (Καρατάσι), ἐπὶ μαρμάρου Παρίου· ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΑΣΚΛΗΠΙΑΔΟΥ... ΕΠΟΠΟΙΩΣΟΤΕ ΠΑΣΙΦΙΛΟΣΚΑΙΤΕΙΜ... Ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης ἀπωλεσθείσης κατὰ μέγα μέρος μανθάνομεν Θεόδωρον ἐποποιόν, πιθανῶς Σμυρναῖον. Μετὰ τὴν ἀντιγραφὴν, γενομένην παρόντων ἐν τῷ κοινοταφείῳ μακρόθεν δύο ἱερῶν Ἰσραηλιτῶν, ἔγεινεν ἄφαντον τὸ μάρμαρον αὐτὸ εἰς δευτέρῳ ἐπίσκεψίν μου.

ρότητας τοῦ ὕφους καὶ τῶν χαριέντων τρόπων.

Σχεδὸν μόνον αἱ δύο πρώται ἰδιότητες δύνανται νὰ ὦσιν ἐμφυτοί, αἱ ἄλλαι ἀναπτύσσονται, διὰ τῆς ἡλικίας, τοῦ λογικοῦ καὶ πρὸ πάντων διὰ τῆς ἀνατροφῆς. Διὰ νὰ ἦναι τις ἀξιαγάπητος, ἀρκεῖ νὰ ἔῃ, τὰς δύο πρώτας, διὰ νὰ ἦναι ὑποχρεωτικὸς τοὺς τρόπους καὶ νὰ ὁμιλῇ γλαφυρῶς πρέπει ἐξάπαντος νὰ προσποιηθῆσῃ τὰς δύο ἄλλας.

Ἄλλα διὰ τί ἐν ταῖς κόλποις τῆς ὥρας ἡμῶν πατρίδος (1) συγκαταριθμουμένης δικαίως μεταξὺ τῆς πρώτης τάξεως τῶν πεπολιτευμένων ἐθνῶν, ἀπαντῶμεν τόσον συνεχῶς ἄτομα ἀπολίτευτα καὶ μάλιστα βάνουσαι; Δὲν εἶναι διότι μέχρι τὴν σήμερον ἡ σπουδὴ τῆς εὐγενείας ἐθεωρήθη ὡς ἐπουσιῶδες παράρτημα τῆς ἀνατροφῆς, ἐνῶ τοδναντίον ἔπρεπε νὰ θεωρηθῆ ὡς μέρος αὐτῆς ἀναπόσπαστον, ἀφοῦ δύναται νὰ θέτῃ εἰς ἀρμονίαν τοὺς λόγους μας, τὰς πράξεις μας, τὰ διαθήματά μας καὶ τοὺς τρόπους μας, καὶ νὰ καθιστᾷ πάντα ταῦτα εὐάρεστα καὶ εἰς τοὺς ἄλλους καὶ εἰς ἡμᾶς αὐτοὺς;

Ἄν ἡ σπουδὴ αὐτῆς ἦναι οὐσιωδестаτή, δὲν πρέπει ἄρα ν' ἀρχηται ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας, καθὼς ἡ σπουδὴ τῆς γραμματικῆς καὶ τῶν λοιπῶν γνώσεων; Διατί νὰ μὴ ζητῶμεν νὰ τελειοποιῶμεν τὴν καρδίαν συγχρόνως μὲ τὴν γλώσσαν, καὶ τὸ πνεῦμα συγχρόνως μὲ τὴν καλὴν συμπεριφορὰν;

*Περὶ τῆς εὐγενείας τῆς καρδίας.
ἀρχὴ καὶ φύσις αὐτῆς.*

Ἦρῖν ἡ δὲ I. X. ἔλθη ἐπὶ τῆς γῆς, δὲν ἐγνώριζεν ὁ κόσμος τί ἐστὶν ἀγάπη πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον. Πρῶτος δὲ I. X. ἐδίδαξε καὶ ἔδωκε τὸ παράδειγμα τῆς θείας ταύτης ἀρετῆς. Αὐτὸς πρῶτος κατέστησε τὴν ἀξίαν τοῦ ἀνθρώπου γνωστὴν καὶ παρέσχεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὸν δεσμόν τῆς ἀδελφότητος.

Αὐτὸς πρῶτος ἐκήρυξε τὸν θαυμάσιον νόμον τῆς γενικῆς ἀγάπης, ὅστις περιλαμβάνει τὴν ἀγάπην τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ ὠραίου, τὴν ἀγάπην αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἀγάπην τῶν ὁμοίων μας, ἧτις ὀφείλει νὰ ταυτίζηται μὲ τὴν ἀγάπην ἡμῶν αὐτῶν.

Οἱ ἀρχαῖοι φιλόσοφοι καὶ οἱ σοφοί, οἵτινες προηγήθησαν τοῦ Θεοῦ νόμοθέτου εἶχον προῖδει ἀμυδρῶς πως τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ πλησίον διότι εἶχε δημοσιεύσει τὸν ἐξῆς νόμον.

(1) Τῆς Γαλλίας.

Μὴ πράττης εἰς ἄλλον ὅτι δὲν θέλεις νὰ σοὶ πράξῃ τις· καὶ πράττον εἰς ἄλλον ὅτι θέλεις νὰ πράξῃσιν εἰς σεαυτὸν.

Ἐπὶ τοῦ Θεοῦ λοιπὸν καὶ τοῦ φυσικοῦ νόμου θεμελιούται ὅλη ἡ θεωρία τῆς ἀληθοῦς εὐγενείας, ἧτις εἶναι ἡ ἐφαρμογὴ τῶν θεμελιωδῶν τούτων νόμων εἰς τὰς συνήθειαι σχέσεις τοῦ βίου.

Ἐπειδὴ λοιπὸν εἰς τὴν καρδίαν πρέπει νὰ ζητήσωμεν τὴν ἀρχὴν πάσης ἀγάπης, εἰς αὐτὴν ἄρα τὴν ἰδεῖαν εὐρίσκονται ἐγκεκαραγμένοι οἱ πρώτοι νόμοι οἱ ἐντεθειμένοι ὑπὸ τῆς εὐγενείας, ἧτις ἀπορρέει ἀπὸ τῆς ἀγάπης, τῆς ὁποίας ἡ τήρησις πάντοτε ἀδιάσπαστος, διαμένει ἀνεξάρτητος τῶν χρόνων, τῶν καιρῶν καὶ τῶν ἡθῶν.

Τοῦτο τὸ πρῶτον καὶ οὐσιῶδες μέρος θέλει περιέχει·

- α. Τὰ πρὸς τὸν Θεὸν καθήκοντα.
- β'. Τὰ πρὸς τὴν οἰκογένειαν καθήκοντα.
- γ. Τὰ πρὸς ἑαυτὸν καθήκοντα.
- δ'. Καὶ τὰ πρὸς τὴν ὀυστυχίαν καθήκοντα.

(ἀκολουθεῖ).

Παραλείποντές τινα ἐξ ἀπροσεξίας παρεσιφρήσαντα ὀρθογραφικὰ λάθη σημειοῦμεν μόνον τὰ τὴν ἐννοίαν μᾶλλον ἀφορῶντα παροράματα.

Σελ.	1.	σηλ.	6.	σιχ.	3	ἀνάγνωθι: τῆς ἀντὶ τὴν.
"	4	"	6	"	46	τῆς φιλοσοφικῆς Ἡθικῆς, ἀντὶ τῆς φιλοσοφικῆς.
"	5	"	α	"	13	πολλοὶ ἄλλοι: ἀντὶ πολλὰς ἄλλας
"	"	"	"	"	42	πρὸς τὰς διαθέσεις: ἀντὶ πρὸς διαθέσεις.
"	"	"	"	"	"	ἰδιοτροπίας: ἀντὶ ἰδιοτροπιῶν.
"	5	"	6	"	29	ἀγάπης: ἀντὶ ἀγάπην,
"	6	"	α	"	"	εἶπον: αἱ εἰς Θεοί. ἀντὶ εἶπον ἐς Θεοί.
"	6	"	6	"	9	ἡ πρὸς τὸν λαὸν ἀγάπη: ἀντὶ ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν λαόν.
"	7	"	α	"	28	τοῦ ἐξαφανίζοντος: ἀντὶ: τοῦ φανεύοντος.
"	"	"	α	"	29	ἀποθνήσκει, ἐν ᾧ: ἀντὶ: ἀποθνήσκειεν.
"	8	"	α	"	19	πλέον: ἀντὶ: πλέον.
"	8	"	6	"	6	πρυτάνειαι: ἀντὶ: Πρυτάνεις.
"	14	"	α	"	40	flotteur: ἀντὶ flotton
"	14	"	6	"	52	τινὸς ἐνδιαφέροντος: ἀντὶ: τινὸς, ἐνδιαφέροντος.
"	15	"	6	"	25	Ἐβρίκου τοῦ. γου. ἀντὶ: τοῦ Ἐβρίκ ὁ γου.
"	16	"	α	"	15	πᾶς τις: ἀντὶ πᾶσις.
"	16	"	6	"	6	προσιγινόμενη: ἀντὶ προγιγινόμενη
"	"	"	"	"	15	περὶ: ἀντὶ παρά.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ

Ἀφοῦ ὁ ἀοίδιμος Κερκῆς ἐν τοῖς περὶ Ἑλληνικῆς παιδείας καὶ γλώτσης αὐτογεθείοις αὐτοῦ Στοιχείοις συν-
βούλευσε τὰ δέοντα περὶ συντάξεω: Συλλογῆς ἀναγνώσεων διὰ τοὺς σπουδάζοντας τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσ-
σαν νέους, ἐρήνχταν μὲν πολλὰ τοιαῦτα συλλογὰ, οὐδεμία δὲως διεκρίθη τόσον διὰ τὸ εὐμεθόδον αὐτῆς, ὅσον ἡ
ἐπεξεργασία τοῦ σοφοῦ Θ. Φερμακίδου τῆ 1815 πρῶτον ἐν Βιέννῃ ἐκδοθεῖσα καὶ πολλάκις ἔπειτα ἐν Κερκύρα
μεταποπωθεῖσα συλλογὴ τοῦ Γερμανοῦ Jacobs. Ὅλα δὲ αἱ ἄλλα, μὴ ἐξαιρουμένης ἡμεῖς αὐτῆς τῆς ἐν Ἀθήναις εἰς
μυριάδας ἀντιτύπων ἐκ τῶν πιεστηρίων τοῦ μακροῦτο Κορραμηῆ ἐξελθούσης, ἔχρουσι δύο μεγάλας ἐλλείψεις, τὴν
ἀσκοπὸν ἐκλογὴν καὶ διάταξιν τῆς ὕλης, διὰ τὴν μὴ ἀναφέρω ἄλλας μικροτέρας, τὴν κακὴν στίξιν, τὸ μὴ διωρθω-
μένον κατὰ τὰς νεωτάτας κοιτικὰς ἐκδόσεις κείμενον κείμενον καὶ τὰ παραπλήτεια. Ὡστε δὲν ἤθελε φανῆ, νομίζω, ῥη-
τορικὴ ὑπερβολή, ἂν τις ἔλεγε, ὅτι κί συλλογὰ αὗται εἶνε μᾶλλον ὀπιθοδρῶματις παρὰ πρόοδος εἰς τὴν τοιοῦτον
εἶδου: συγγραφὴν, καὶ ὅτι ἡθικῶς μᾶλλον βλάπτουσι πρὸς ὠφελουσι τὴν Ἑλληνικὴν νεολαίαν, ὡς καθιστῶται λίαν
δυσχερῆ τῆς προγονικῆς γλώτσης τὴν ἐκμάθησιν.

Πρὸς θεραπειάν τῆς ἡθικῆς ταύτης βλάβῃς ἢ πρὸς χάριεν εἰπόντες ταῖς λοιπαῖς συλλογαῖς νὰ ἐπανελέθωμεν, ὅθεν
πρὸς ἐπιτήρησιν, εἰσάγοντες πάλιν εἰς τὰ σχολεῖα τῆς Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας τὴν ἀδίκως ἐξορισθεῖσαν ἐξ αὐτῶν
συλλογὴν τοῦ Θ. Φερμακίδου, ἢ καινοτομήσαστες κατὰ τὰς ὁπίας ἔκτισε πρόοδος εἰς τὸ μεταξὺ χρονικὸν διάστημα
ἢ παιδαγωγικὴν, νὰ προτιφῶμεν τοῖς μὲν διδασκαλοῖς νέαν ὄλως καὶ ἀσφαλετέραν χειραγωγίαν εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ
ἔργου των, τοῖς δὲ μαθηταῖς τροφὴν ὑγιεινότεραν καὶ ῥωσικωτέραν εἰς σπουδαιότερων πνευματικῶν πόνων ἀνάλη-
ψιν. Τὸ δευτέρον τοῦτο νομίζω: προτιμότερον, συντίττει, τυ αὐτοβουλεύει τὰς δικαιοτέρας τοῦ τοιοῦτου εἶδου συλ-
λογῆς τῶν Γερμανῶν, ΣΕΙΡΑΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ χάριν τῶν
ἐν τοῖς σχολείοις διδασκωμένων παιδίων, περιέχουσαν τὰ ἑξῆς:

1ον. Συλλογὴν ἄργων ἢ ἐπιτροχάδων ἀναγνώσεων, συνισταμένην ἐκ μυθολογίων, ἀγείων, παροι-
μιῶν, ἀπορρηγμάτων κλπ., τὰ ὅποια κτεπευμένως καὶ ἄνευ πολλῶν παρατηρήσεων πρὸς νὰ μεταφράζωσιν οἱ
μαθηταὶ ἐκ τῆς ἀρχαίας εἰς τὴν νεωτέραν Ἑλληνικὴν γλῶτταν, μόνον διὰ τὴν ἀποθησαυρίζωσιν εἰς τὴν μνήμην αὐτῶν
λέξεις καὶ φράσεις καὶ τῆς ἀρχαίας καὶ τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς γλώτσης.

2ον. Συλλογὴν ἄργων ἢ ἐπιτροχάδων ἀναγνώσεων, συνισταμένην ἐκ προκδειγμάτων καὶ τεμαχίων μι-
κροτέρων μὲν κατ' ἀρχαίαν, μεγαλιτέρων δὲ κατὰ τὸ τέλος, τὰ ὅποια πρὸς νὰ μεταφράζωσιν οἱ μαθηταὶ ἐκ τῆς ἀρ-
χαίας εἰς τὴν νεωτέραν Ἑλληνικὴν γλῶτταν, ἀνιλύοντες λεπτομερῶς αὐτὰ πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν κανόνων τῆς Γραμ-
ματικῆς: μὲ παρατηρήσεις ἀφορώσας μᾶλλον τὴν ἐκμάθησιν τῆς νεωτέρας.

3ον. Συλλογὴν θεμάτων, συνισταμένην ἐπιτίης ἐκ προκδειγμάτων καὶ τεμαχίων μικροτέρων μὲν κατ'
ἀρχαίαν, μεγαλιτέρων δὲ κατὰ τὸ τέλος, τὰ ὅποια πρὸς νὰ μεταφράζωσιν οἱ μαθηταὶ ἐκ τῆς νεωτέρας εἰς τὴν ἀρ-
χαίαν Ἑλληνικὴν γλῶτταν πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν κανόνων τῆς Γραμματικῆς: μὲ παρατηρήσεις ἀφορώσας μᾶλλον τὴν
ἐκμάθησιν τῆς ἀρχαίας.

Ἄν μοι συνεχῶρον τὰ στενὰ ὅρια τῆς προκηρύξεως, ἤθελα εἶπε πρὸς ἀπολογία μου διατὶ κρίνω ὅτι εἶναι ἐπά-
ναγες νὰ ἀσκηταὶ ἐκ τῶν τριῶν τούτων μερῶν ἢ προσδιορισμένη εἰς χρῆσιν τῶν σχολείων Σειρὰ τῶν μαθημάτων
τῆς Ἑλληνικῆς γλώτσης. Ἄλλ' εἰπεῖθι πρὸς τὸ παρὸν εἶναι ὄντολον, ἀβασίλλον νὰ κάμω τοῦτο ἐν ἐκτάσει εἰς τὸν
πρόλογον τοῦ πονήματός μου, λέγω μόνον πρὸς τοὺς ὀμογενεῖς, τῶν ὁποίων ἐπικαλοῦμαι τὴν γενναίαν συνδρομὴν πρὸς
ἐκτύπωσιν αὐτοῦ, ὅτι ἡ μέθοδος, τὴν ὁποίαν ἠκολούθησα εἰς σύνταξιν αὐτοῦ, εἶναι ἀκράτως ἐπιστημονικὴ. Διότι ὅχι
μόνον εἰς τὴν πρώην συλλογὴν ἐπροσπέθησα νὰ προτάξω τῶν δυσκολωτέρων τὰ εὐκολωτέρα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ἄλλας
δύο συλλογὰς τὰ παραδείγματα διετάθησαν κατὰ τοὺς παραγράφους τοῦ Τεχνολογικοῦ τῆς Γραμματικῆς τοῦ μα-
καρίτου Γεννακίδου καὶ τοῦ μικροῦ Συντακτικοῦ τοῦ σοφοῦ Ἀσωπίου μὲ τὰς ἀναγκαίας διασταθρικὰς σημειώσεις.
Ἄλλοις δέδεται ἐντὸς ἑξ μηνῶν ἢ τὸ δεινότερον en vingt-quatre leçons νὰ οικειοθωσιν ἐντελῶς παιδὰς δε-
καεταῖς: μὲ τὰ στοιχεῖα τῆς δυσκολωτέρας τῶν γλωσσῶν. Ἐγὼ δὲως ἔχων ὡς σύνθημα τοῦ λόγου τοῦ ῥήτορος Ἰσο-
κράτους « Εἰ πάντες ἤθελον εἰ πιθεῖν ἐπιχειροῦντες ἀληθῆ λέγειν καὶ μὴ μείζους ποιεῖσθαι τὰς ὑπὸσχέσεις τῶν
ἐμελλον ἐπιτελεῖν, οὐκ ἂν κηρῶς ἤκούον ὑπο τῶν ἰδιωτῶν » (Κατὰ τῶν σοφῶν, σελ. 291), δὲν συστέλλομαι νὰ ὁμο-
λογήσω, ὅτι ἡ μέθοδος μὴ οὐκ ἐπιδήματα ἀλέχεται οὐκ ἐθαύματα ἐπαγγέλλεται, τῶν ὁποίων ὁ καιρὸς καὶ ὡς πρὸς τὴν
διδασκαλίαν παρήλαεν. Ὅθεν θέλω νομίζω ἐμαυτὸν εὐτυχῆ ἂν δυνηθῶ διὰ τῆς Σειρᾶς μου οικειοθωσιν τοῦ μαθητῆς
τῶν σχολείων ἐντὸς τριῶν τοῦλάχιστον ἐτῶν μὲ τοῦ: τύπου τῆς Γραμματικῆς καὶ τὴν σύνθεσιν αὐτῶν νὰ εὐκολύνω
εἰς αὐτοὺς τὴν μετὰ λόγου σπουδὴν τῆς προγονικῆς καὶ μητρικῆς γλώτσης, τὴν ὁποίαν σκοπεῖ ἀνώτερον ἄλλο διδα-
σκαλεῖν, τὸ Γυμνάσιον.

Ἡ Σειρὰ τῶν στοιχειῶν μαθημάτων θέλει συνίστασθαι ἐκ τεσσαρῶν τομιδίων, ἑκάστου τῶν ὁποίων ἡ τιμὴ προσ-
διορίζεται εἰς 15 γρόσια ἢ 3 δραχμα. Ἡ δὲ τύπος αὐτῆς θέλει ἀρχίσει τὸ πολὺ μετὰ δύο μῆνας, ἀφοῦ μ' ἐπισρα-
φῶσιν αἱ προκηρύξεις, καὶ ἴδω, ὅτι διὰ τῶν γενομένων συνδρομῶν δύναμαι νὰ ἐπαρκέσω εἰς τὰς δαπανὰς τοῦ τύπου.

Ἐν Σμύρνῃ, τῆ 24 Αὐγούστου 1859.

X. ΛΑΙΜΟΣ

Γυμνασιάρχης Σμύρνης.